

העולם הזה

סידרת המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת העם 58



חננו לנגב

למענה מי 100 אלף איש היגרו מן המדינה בעשור הראשון לקיומה. בי שנה האחרונה בלבד יצאו ממנה 13 אלף איש לצמיתות.
זוהי תופעה מדאגה. אולם הסיפורה היבשה אינה אומרת עד כמה שהיא מדאיגה. שהרי בארץ הקולטת עליה המונית, אך טבעי הדבר שחלק מן העולים החדשים מתאכזב ומבקש לו ארץ-מגורים הקרובה יותר ללבנו.

העובדה ההופכת את המספר לי מדהים היא זו: כי 1955 בא רבע מן היוצאים לצמיתות מבין ותרי קיב. השנה הגיע השיעור ל-40 אחוז. 74 אחוז מהם היו למטה מגיל 45, כמיטב שנות היצירה. 20 אחוז היו ילידיהארץ, צברים מבטן ומלידה.

יתכן שגם מספרים אלה אינם ממצים את מלוא החרדה. זאת עושה מספר אחר, גורא שבעתים: 80 אחוז מבין הסטודנטים שי למדו בחוץ לארץ נשארו שם.
אלה מספרים רשמיים שהובאו לכנסת, בגדר הצעתו של ח"כ חרות ד"ר בנימין אבניאל להעמיד את ה"ירידה" על סדר היום. הם לא ויעזו איש. הכנסת רשמה את הדבר לפניו ויצאה לחופשת-הקיץ, כי שהיא שבעת רצון ממלאכת ידיה. אולי תמצא אפילו באחד הימים כמה שעות פנויות כדי להשמיץ כמה נאומים על גישא זה.

★ ★ ★

הם "יורדים". חתקים, בני הארץ, לוחמי מחתרת לתפארת, עכברי חיות מצטיינים ופצועי-קרב. אבות הלוקחים עמם את נשותיהם וילדיהם, צברים וקופים ו מנומשים.

הם לא גורעו ברע. להיפך. הם משתייכים למעמד העילית של החברה הישראלית, זו החיה ברחות יחסית, שאינה חסרה מכונות ופריג'ורטורים, המגייעת ללא קושי מיגום את דמיהנסיעה היקרים (בתוספת מסים) וגם מעט הון (מבורח) לביסוס פרני סה חדשה בקנדה או בארצות-הברית. חבריהכנסת שהגיש את ההצעה לשדר היום התלונן על חוסר הפער במשכורות. העובד האקדמאי משתכר רק פי 2.5 יותר מן הפקיד הפשוט. הוא היה רוצה להרחיב יותר. פי חמש, או פי עשר.

אולם האם עוזב אדם את מור דדתו — זו שלחם למענה, שסוכן למענה את חייו, שהוליד בה את בניו, בגלל כמה לירות? האם הוא נומש פרנסה בטוחה ובתירווחה תמורת עתיד מעורפל ובהתי בטוח?

אני מעז לטעון שאין זו אמת. אני מעז לטעון עוד יותר: לדעתי לא בגלל הכסף פורצות אותן השביתות האקדמאיות הפוק דות את הארץ לאחרונה. ולא הפער הוא המרתית את רוח-הלחימה של מהנדסים ו רופאים.

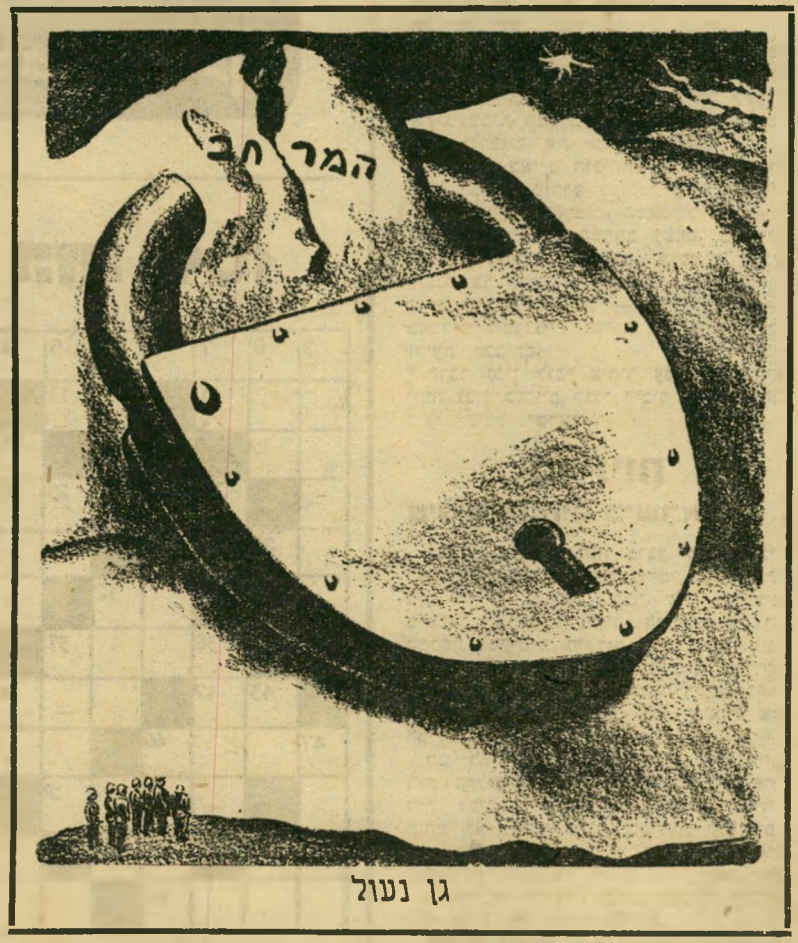
יש משהו עמוק יותר, החי עמי נו ומרחק מעל לחיינו — משהו שאיש לא ניסח אותו עריון כי מלים, אך שכל אחד מאתנו מרי גיש בו בלבנו.

★ ★ ★

אחד היורדים — מהנדס מצליח מי אבני הארץ — הסביר לי זאת פעם. אתה חושב שכל החיים שלי אני רוצה לשבת מאחורי שולחן במשרד ממשלתי קטן ולעסוק בדברים של מה בכך? הטיח בפני. "אני מהנדס טוב. אני מרגיש שיש בי כוח לעשות דברים גדולים. אני רוצה להוכיח את יכולתי."

שאלתי מדוע אינו מוכיח את יכולתו כאן. "כאן?" שאל בלעג מר. "הגעתי לי פיסגה. אני בן 35, וכבר השגתי את כל מה שאני יכול להשיג כאן. מכאן והלאה

ההין לגבי הסוחר, התעשיין, הזמר, העתור נאי. העולם הזה, אילו נמכר באמריקה באותה פרופורציה, היה עובר את תפוצת המיליונים של השבועון טיים.
ארץ קטנה ארצנו. אחרי כמה צעדים, אתה נתקל בגבול אטום. כל אדם, מעל לרמה מסויימת, מרגיש בזאת. רק מעטים מגיעים למסקנתם הקיצונית של המהגרי ריב. אחרים מסתפקים בטיולים



גן נעול

תכופים לחוץ לארץ לשם "הרחבת האופק", או שוקעים בכיזה של בינוניות ארישה, או מחוללים שביתות-פערי.

★ ★ ★

י תכן כי התוצאה המחרידה ביותר של המחנק הגטואי הזה היא דמותו של הדור שגדל במדינה — בני ה-20 של היום.
אברהם שפירא יצר סיסמה שאין דומה לה: "זה גורע זה? זה חרא!" אין צורך להגיע לקיצוניות כזאת, כדי להבחין כי חוסר-האמביציה הנורא של גורע זה.

זהו דור שאינו שואף לטפס על הר אברסט, המסתפק במעט, הי משלים עם סדרי החיים כמו שהם, המגיע לזיקנה עוד לפני שהגיע לבגרות. מכונות, ערב בבוא, מסי בה מוצלחת של ערב שבת וחבי רה "קבועה" — אלה בערך גבולות חלומותיו של רובו.

אכן, זה חומר אנושי מצויין. הוא ממלא פקודות במסירות, הוא מושמעת. הוא מ קור לאאכזב של חיללים טובים. אולם מי שאינו רוצה בחומר אנושי, אלא בבניאדם הנושאים את עיניהם אל-על, הי רוצים לפחות בנעוריהם) להביא את האש מן השמיים — לא ימצא סיפוק רב בדור סתגלני זה של הולכים-בתלם.
מה חסר לו? חסר לו המרחב,

חסרים לו האופקים הרחוקים, חסרים לו התפקידים הגדולים הי רומזים וקוראים. שום דבר אינו מלהיב אותו, שום דבר אינו די גדול, די מפתה, די קורא לתגר, כדי שיהיה כדאי להתאמץ למען נון, לחקידש לו חיים. ללא המרצה אין מעוף, אין תנופה. נשארת השאלה: "לאן אני יכול להגיע?" אחיו המבוגרים לא הרגישו בקטנות הי ממדים, כי היו עסוקים במלחמת-שיתור, בגירוש שלטון זה, בתפקיד בלתי-אמצעי שכילה את מרצם. ואילו האח הצעיר ש בא אל המוכן, שגדל ישר לתוך המדינה הזאת — הוא נשאר מצומק ברוחו וחלוש בשאיפותיו.

★ ★ ★

י זהו הקלדה של ארץ קטנה ושל אומה קטנה במאה ה-20. בעומדן לבדו, מנותקות ומבודדות, הן לוקות בשחפת רוחנית.
אמנם, עם קטן מאד יצר את התנ"ך. 50 אלף האזרחים החופשיים של אתונה הולידו תרבות בלתי-נשכחת. פלורנץ וחצי תריסר ערים קטנות אחרות נתנו לעולם את הרניסאנס בתהאלמות.

אולם התרבות של המאה ה-20 מבוססת על כלים של קשר המוני. ללא תפוצת ענק לעתונים, לספרים, לתקליטים ולסרטים, לי לא קהל אדיר לרדיו ולטליוויה, מתננות היצירה התרבותית בת זמננו. אתונה הי קטנה לא נאלצה להתחרות עם מדינות-ענק כמו אמריקה, הסופגת אליה את מיטב הי כוחות של העולם כולו, דחקא מפני שי היא "ארץ האפשרויות הבלתי-מוגבלות". מה שנכון לגבי התרבות, נכון גם לגבי כל שאר שטחיהחייב. אנשים גדולים נולדים תוך התי מודדות עם כעיות גדולות, תוך שאיפה להשיגים גדולים. רק כי אשר מתמתח כל שריר ורוחני, מגיע האדם לפיסגת ההתכבטאות, לפיסגת חדוות-היצירה והחרות.

★ ★ ★

מכד הנימוקים, זהו הנימוק הי מכריע להשתרשות המדינה במרחב הי שמי: אנו זקוקים למרחב כדי לגדול, כדי להדוקף עד מלוא שיעור קומתנו הרוחנית.

הרעיון השמי אינו רעיון של פחד, של פיוס, של התבוללות, כפי שנדמה לבעלי המאמרים האנטישמיים. הוא הרעיון היחיד שהגשמתו תתן למדינה את מרחב-היצירה: קהל של 50 מיליונים לסרטים ולעתונים, מרחב צבאי של אלפי קילומטרים להגנה משותפת בפני פולשים, שוק כמעט בלתי מוגבל לתעשינים. רשות-המים המרחבת תכלול את היאור, הפרת והחידקל. איזור הסחר המשותף ישבור את מחיצות המכס מכצרה ועד קובלוקה, מאדיס-אבבה ועד מוסול.

חזון לעתיד? אמנם כן. אבל זהו חזון המסוגל להלהיב את דמיונו של דור, להחזיר ללבו מעוף ותנני פת, לדרוך להשחות כשרונות ר לפיתוח האישיות. כאשר יתגשם, בחדרגה ושליבים-שליבים, יפסק לי בני האומה הזאת תפקידים שי יפסקו גם את בעל השאיפות הי לוחטות ביותר.

בן-גוריון חושב במושגים של מדינה ממטלה עד אולת. דיין רואה אולי מדינה מנתניה עד יריחו. בגין מדבר על מדינה משני עברי הירדן. שייב בלע בדמיונו גם את כל הלבנון, וחתיכה מסוריה. כל אלה תפיסות מינימליסטיות. מה שדרוש לנו, יותר מכל, אינו גבול ישר יותר, ועוד כמה אלפי דונאמים. אנו זקוקים למרחב — לא למענו, אלא קודם כל למעננו.

כיבוש העיר העתיקה של ירושלים, ופתיחת הדרך להר הצופים.

לדעת הדיפלומטים, עשוי מיבצע כזה למצוא חן בעיני המנהיגים הישראליים בגלל כמה סיבות:

● הוא יאפשר לצה"ל להשתלט על צומת דרכים החולש למעשה על כל ארץ-ישראל המערבית: הדרך לחברון בדרום ולמשולש בצפון.

● הוא יהיה פופולארי במידה עצומה, יאפשר לבן-גוריון להכריז מיד על בחירות חדשות שיביאו לו את המוני הקולות של הדתיים והימין הלאומני.

● הוא לא יגרור לזעזוע כה עמוק בעולם, אינו כרוך בסכנה כה חמורה של התערבות סובייטית ואמריקאית.

● אם יהיה מלחמה הכרזה ישראלית דרמטית על נכונות ישראל למסור את הר-עיר העתיקה למשטר בינלאומי, הוא עלול למצוא חן אפילו בעיני החאמאס, שדעתו מכרעת לגבי גוש המדינות הדרום-אמריקאיות.

המנרצת של מיבצע זה: הוא יזעזע את העולם המוסלמי, מאינדונזיה ופאקיסטאן ועד מארוקו, הרואה בירושלים את אחת משלוש הערים הקדושות, רואה במסגד עיר מר מקדש. לכן עלול המיבצע לא רק ל-העמיק באופן מסוכן את התהום בין ישראל והעולם הערבי, אלא גם לגרום לתגובות בינלאומיות למעלה ממידת חשיבותו. דעת הרוב, בסוף השבוע: ישראל לא תעשה מאומה.

מה נשמע?

ראשי-הממשלה, שר-הבטחון, שר-החוץ בי-פועל, שר הדתות, שר הרוואר ושר הסעד, נכנסו לחדר. האיש שהיה באותו יום למע-לה משלש הממשלה כולה, באחריו בתוכו ששה מתוך 17 תיקיה, בא לספר לחברי ועדת-החוקר-הבטחון של הכנסת מה נשמע.

יתכן שדויד בן-גוריון היה מחתר ברצון על תענוג זה. אולם הוא נקרא לועדה בי-חוקף, תוך איום שאחרת ידרשו מלגות האופוזיציה מושב-חירום של הכנסת. כי כל עסקני ישראל חולים במחלה שדבקה בהם עוד מראשית התנועה הציונית: הם רוצים לדעת סודות, תחת לחשוב על בעיות-היכוד של המדיניות הישראלית, שאינן כשורות בעובדות הקטנות החולפות, הם רוצים לשמוע דקדק עובדות אלה, שידעיתן נותנת להם הרגשה של חשיבות ועליונות. **דאג רואג לערבים.** הידיעה העיקרית בפי ביג'י היתה, שניתנה לאבא אבן הוראה להצביע בא"ם בעד קבלת הצעת ההחלטה הנורבגית, שגילמה את עמדת המערב. חוק מזה נצטחה אבן להשיב בתוקף לדברי אנדרי גרומיקו, שר-החוץ הסובייטי, שהא-שים את ישראל בהכנת התקפה מזויינת. הישיבה המינצת ארכה ארבע שעות. אך כשחזר ביג'י הביתה, מצא שחל שינוי קיצוני במצב. אבן הוריע במברק דחוף שדאג האמרישילד דואג עתה לגיבוש הצעת-ההחלטה ערבית משותפת, העשויה להתקבל על דעת כל העצרת, להנחיל לקאהיר נצחון גדול של פרסטיגיה.

תגובת ביג'י היתה מובנת מאליה: הוא תבע מאבן להצביע נגד ההצבעה. לנאום נגדה בחתיפות. אולם אבן לא הסכים. בי-מברק חוזר ביקש לעיין בעניין מחדש. שי-סוליו: ישראל עלולה לעמוד לבדה מול 80 קולות א"ם, להפגין בזאת את בידותה המוחלטת, להגביר עוד יותר את הנצחון הערבי.

אולם אבן, המכיר את ביג'י, הוסיף ל-יתר זהירות גימק הרבה יותר משכנע: הצרפתים דורשים בתוקף שישראל תצביע בעד.

א. קיי. היתה זאת הנקודה החלשה. "בשביל הצרפתים של פס מוכן ביג'י ל-חתר", העיר פקיד של משרד-החוץ. ביג'י הריץ לאבן מברק חדש, שכלל את הביטוי האנגלי "איי.קיי."

כשנודע בישראל שאבן הצביע בעד הצ-עת הערבים, שנודעה להוכיח כי הערבים מאוחדים בדעתם, כי כל העולם נכנע להם וכי הם לבדם גורמים לגירוש הבריטים והאמריקאים מירדן ולבנון, נדהמו רבים מעסקני ישראל — ובעיקר חברי ועדת החוץ-והבטחון, שביג'י הבטיח להם משהו אחר לגמרי. הם התרגזו במיוחד, מפני שנתגלו בעיני חבריהם כאנשים שאינם יוד-עים את הסודות. "מדוע לא יכלה ישראל להימנע פשוט מהצבעה?" שאלו רבים מהם. לא היתה שוב תשובה. בממשלה שאין לה קו מדיני, כל האפתעות אפשריות, היא (המשך בעמוד 7)

העם

לקח השבוע

בשתי דרכים השתלבה ישראל השבוע במרחב. בידה האחת ניגבה מפניה את הזיעה, שנגרמה עליידי השרב, שהפך את המרחב כולו לחממה לוהטת. ידה השניה הורמה בא"ם, בהצבעה למען הצעת-ההחל-טה הערבית, שהנחילה נצחון מדיני מזהיר לגמאל עבד אל-נאצר (ראה להלן). מפני הזיעה של האקלים המרחבי נסוגו אזרחי המדינה לעבר ממלכת המים, ביקשו סעד בים, בבריכה ומתחת למקלחת הקרה. כפני הלחץ הפוליטי המרחבי היתה הנכיר ג' קשה יותר. נציגי ישראל נוכחו לדעת שאם לא יקחו את היוזמה לידיהם כדי להשתרש במרחב מצוינים ובהתאם לאינטר-סוב של עצמם, יאלצו בסוף לעשות זאת בעל כורחם, לטובת האינטרסים של מדינת המערב.

זה היה לקח השבוע. היה עוד לקח שני. **קרקע ותככים.** היה עוד לקח שני. במשך דור שלם התרגלו ישראלים רבים להשלות את עצמם שהערבים עצמם אינם חשובים כלל, ושכל הקורה במרחב אינו אלא פרי הקוננויות והתככים של המעצ-מות הגדולות. מכאן נבעה מסקנה נוחה: אין צורך לספל בערבים, דרוש רק לשכנע את מעצמות המערב לשנות את כללי מיש-חקם ולהכניס את ישראל למחנם. ההצבעה בא"ם הוכיחה שזו טעות מרה. גורל המרחב מוכרע בעיקרו עליידי תהלי-כים פנימיים: השאיפות, המאבקים והשנאות ההדדיות של עמי המרחב עצמם. כל עוד המרחב מסוכסך, יכולות מעצמות זרות לקנות בו אחיזה ולרקום בו מזימות. אך ברגע שהמרחב מתלכד — אפילו בחלקו — מאבדות המעצמות הזרות את הקרקע ל-זריעת תככיםיהם. הדבר נכון לגבי איחוד עמי ערב. הוא יהיה נכון כפליים לגבי ליכוד עמי המרחב כולה, כולל ישראל.

מדיניות

טילים מונחים בישראל

"ישראל תפלוש הנה ברגע שנצא", גיי-לה השבוע קציני-מודיעין בריטי בסוד לכת-בים הזרים בעמאן. "כבר עתה שורצים בישראל קצינים צרפתיים, המכניסים את ה-התקפה ומקימים סוללות של טילים מונ-חים". הכתבים התרשמו עמוקות, הבריקו לעתוניהם את הסקופ וביקשו רשות חתו-פה לנסוע מיד לישראל כדי לראות את הטילים.

הם לא מצאו את הקצינים הצרפתיים ואת הקליעים, גם לא הכנות גליוות אח-רות למיבצע צבאי קרוב. אולם חששו-תיהם לא נעלמו כליל. בשיחות עם דיפ-לומטים זרים ומנהיגים מקומיים, שקלו את האפשרות שישאר תבצע בכל זאת את "המיצעד אל הירדן", ברגע שהמלך חוסיין ילך בדרך כל מלכי המרחב.

בושה שניה. רוב הדיפלומטים הזרים בישראל הגיעו למסקנה שאין לצפות למי-בצע צבאי גדול. הסיבות:

● מיבצע כזה יחזיר מיד את התנאים שגרמו לנסיגת ישראל מסיני, הפעם בצורה חריפה עוד יותר. בעוד שבאוקטובר 1956 היתה רוסיה עסוקה במרד ההונגארי וה-אמריקאים בבחירות לנשיאות, הרי הפעם יהיו שתי המעצמות פנויות לחץ אולטימא-טיבי על ישראל. ישראל לא תוכל לעמוד בפני לחץ כפול כזה.

● דויד בן-גוריון יודע מן הסתם ש-אינו מסוגל לעמוד בפעם שניה במיבצע נסיגה מביש. שום ממשלה ישראלית לא תוכל לצאת על פיגוי הגדה המערבית של הירדן מבלי לגרום לזעזוע עמוק בדעת-הקהל הישראלית, העלול למוטט את משטר "מא"י". ביג'י עצמו לא ירצה לסיים את הקריירה שלו בצל של נסיגה שניה.

● ממשלת ישראל לא תדע מה לעשות במיליון ערבים נוספים, החוזרים עתה להט לאומני קיצוני.

● צרפת, היוזמת של מיבצע סואץ סיני, רחוקה כיום מדרך הרפתקנית זו. בניגוד לגי מולה, שהיה עסקן כושל וחסר-דרך, יש להגול מדיניות ברורה, המכחנת לרכוש לצרפת את אהדת ההמונים האפרי-קאיים. והגול לא ינטוש את ישראל, אך הוא לא ירשה לה להסתבך בהרפתקה ש-חקים נגדו את כל העולם המוסלמי. **לכותל המערבי.** לעומת זאת הזהירו המדינאים המערביים את הכתבים הזרים בפני אפשרות של מיצעד ישראלי "קטן":



תשבץ העולם הזה 1091

9	8	7		6	5	4		3		2	1
		14			13		12	11			10
		19		18	17		16		15		
			24			23	22			21	20
		28		27			26			25	
		33			32			31	30		29
			38		37			36		35	34
			43	42		41		40			39
47				46			45		44		
					52	51		50		49	48
		58			57		56	55	54		53
					60						59

(זמנית) שכנה; 7. חצי ושתי; 8. עץ מרחבי; 9. בירה צפונית; 12. יפת לנח; 15. חמישים שנה; 16. חווה; 18. מעורר השתוממות; 21. אבי ה-עגל; 23. ראש השנה; 24. מלת הפ-צרה; 26. אליו כרוך הדגל; 28. לא עבה; 29. רוחי; 31. ראש עירית ירושלים; 32. גימ"ל, למשל; 35. אחד השבטים; 37. השחקים; 38. ית-רון; 40. המלה שנתנה את השם לאשכנזים; 41. אלוה; 43. אוני; 45. בבטן; 46. קומיסיון; 47. ציפור; 49. חודש עברי; 52. שבט; 54. דייק; 56. אות עברית; 58. הנצרות, למשל.

מלחין; 30. עם; 32. אוסטרליה, בכל זאת; 33. האותיות המקדימות שמה של קהילה יהודית; 34. כמותו עמדו מי הירדן; 36. קץ הנשואין; 37. מדברי; 39. בעל קול; 41. שלושה ספרי כתובים; 42. יום הולדתו בטי"ו בשבט; 44. תושב אפריקה המזרחית; 46. שמח; 48. עשרים חסר אחד; 50. זע; 51. כיוון; 53. חומר ממנו עושים מגבעות; 55. מלא מים; 57. עני; 58. מספיק; 59. יתמרדו; 60. הורשה.

מאונך: 1. נסיך ערבי; 2. אחי חם; 3. מצבה; 5. ישן; 6. ממלכה

ביס לפקידות
מכירת מוריס
12 חס
טת שנתית 1953 לומניריו

באוגוסט

קורס מזורז נפתח



שליחות במחתרת - חלק רביעי של הסיפור החשוב ביותר שפורסם בישראל

בן-אפרים עם כמה מראשי משרד- החוץ ומשרד ראש-הממשלה, בי- ניהם יהושע פלמון וגדעון רפאל. אך כבואו לישראל נתקל בקיר אטום במשרד-החוץ, שפקידיו סיר- בו להתקשר עם המחתרת הלא- מנית האנטי-בריטית.

כשנאש ממגעו עם השלטונות, נתקל בן-אפרים בקלמן כץ, צבר בן 49, לשעבר ממפקדי אצ"ל, ש- הגיע במיבצע פרטיזני, בעזרת נחמיה ארגוב ז"ל, לדויד בן-גוריון. הסביר לו בפגישה אישית ארוכה את פרשת המחתרת. ביגיי ציווה להזעיק מיד לירושלים את ראובן שילוח (תמונה משמאל). ארגוב קבע לכץ ולבן-אפרים עוד לאותו ערב פגישה עם שילוח.

בדברי הקדמתו לסידרה זו כתב אורי אבנרי: "הייתי עד לפרשה זו משלב מוקדם מאד... אני מו- סר בזה את מילת-הכבוד שלי ש- לפי מיטב ידיעותי כל הכתוב ב- סידרה זו הוא אמת לאמתה, וכי ידועים לי השמות והפרטים שהיה צורך להסוותם ולהעלימם כאן."

בשלושת הפרקים הראשונים של כתבה סנסציונית זו, שפורסמו ב- שלושת הגליונות האחרונים של "העולם הזה", סיפר ציון בן- אפרים כיצד התקשרו עמו בבג- דאד, בסוף שנת 1948, ראשי מח- תרת עיראקית חדשה, שביקשה להיעזר בישראל כדי לגרש את הבריטים ואת נורי אל-סעיד, ולמ- נוע את חדירת הסובייטים. בן- אפרים תאר את פגישותיו עם מנהיגי התנועה — ביניהם כמה מן האישים החשובים ביותר ב- עיראק — ואת שיחותיו עמם ב- משך כשנה וחצי, בהן עמד על השקפת-עולמם ועל מימדי המח- תרת. בין השאר השתתף באסיפה של 150 ראשי-תאים מחתרתיים ברחבי-עיראק.

באוקטובר 1950 נשלח בן-אפרים על-ידי המחתרת לבירתה של מדי- נה ניטרלית, כדי לפתוח במגע עם נציגי ישראל. אחרי שהציר הישראלי במקום הודיע לבן-אפ- רים שלא ישתף פעולה עם מח- תרת, אלא ינהל משא-ומתן רק עם נציגיה של ממשלה קיימת, נפגש

מיר ראובן שילוח מחבל בשליחות

בכלל, הוא אינו בטוח שכל הענין אינו "טריק" בעל אופי קומוניסטי מוסווה. ממשלת ישראל אינה יכולה, כמובן, להיכנס למשאומתן במקרה זה. הוא רוצה הוכחות שהענין כולו אינו כזה. כל התוכנית של הליכוד השמי — ספק אם היא נושא לדיון רציני, ואם היא רצויה בכלל. הוא מוכן לדון במטרות קרובות יותר, אך היה רוצה לשבת עם אנשים שהם בשלטון, ואשר להסכם אתם יכול להיות ערך כלשהו — "במידה שהערבים בכלל באים בחשבון כצד רציני לחוזה ממין זה".

הוא התנסה כבר בעבר במשאומתן עם הערבים, הדבר עלה לנו, היהודים, בכסף רב, ובסוף היה כשלון. לדוגמה הביא את המשאומתן שניהל עם האמיר עבדאללה מעבר הירדן. היו עוד פניות מצד ערבים, שאנו איננו יודעים עליהם, אך בכל ה- מקרים הוכח שלא היה להם ערך של ממש.

לא ניכר ששילוח התייחס לענין ברצינות כלשהי. דיבר בטון אדיש, כמעט משועמם, ונתן לנו להבין כי אילמלא הוראתו המפור- רשת של ראש-הממשלה, יתכן ולא היה דן עמנו בכלל בנושא זה. זה ענין לטיפול משרד- החוץ והממשלה, ולא לאנשים פרטיים כמונו, שבמקרה נקלעו לענין ובאים כמתחכים. אמנם יפה שאזרחים באים ומוסרים על ענין כזה לממשלתם, אבל הוא סבור כי מכאן ואילך יש להשאיר את הענין לטיפול בלעדי בידי הממשלה, שתכריע בו כראות עיניה, ואין ללחוץ לתשובה.

אין הוא מאמין כי הערבים אינם רוצים להשיג כסף מממשלת ישראל. אמנם כעת הם מדברים כך, אבל אחרי כן יעשו כמעשה חלפן מסויים (בבירה ערבית מסויימת), ויגישו לנו חשבון שמן. מכל ההצעה נודף ריח של הרפתקה מצד אנשים שאינם מתמצאים היטב בפוליטיקה של המזרח התיכון, ובמדיניות העולמית הגבוהה. אבל כפי שכבר הדגיש, אינו רוצה לדחות סתם את הענין כדבר חסר כל ערך, ואם יש צורך הוא בעצמו מוכן לצאת

ראובן שילוח קיבל את פנינו, בשעה 10 בערב, בנימה של הסתייגות בולטת. הוא לא עשה כל נסיון להעמיד פנים כאילו ביקורנו רצוי לו. הוא רק ביקש סליחה על שאינו יכול לפתוח את החלונות, למרות החום המחניק, בהיותו מצונן. הוא ישב עטוף בחלוקי- רחצה חרפי, כשמגבת סביב צווארו.

את פרטי השיחה רשמתי כעבור זמן מה, ואני סבור כי מן הדיון להביא אותם כאן כפי שנרשמו אז. מאחר ושילוח הבחין חיש מהר כי ציון בן-אפרים מתקשה בדיבור העברי, הציע לעבור לשפה הערבית, והמשך השיחה — עד לשעות הקטנות של הבוקר — התנהל בשפה זו. הסירו את המעילים ואת העניבות, פתחנו את החולצות שהיו דבוקות לגופנו מרוב זיעה. אולם לא בשל כך סכלנו. ציערו אותנו יותר גישתו הכללית של שילוח ונימת דיבורו. יתכן שהתרגו על כי פנינו אל דויד בן-גוריון מעל לראשו, או על כי ביגיי הזעיקו באופן בהול ירושלימה כדי להיפגש עמנו. "אני יודע מה החיפ' זון", רטן ראובן שילוח עוד בפתיחתה של השיחה.

אחרי שמע מפי ציון פרטי פרשת ה- המחתרת ואת שמות ראשיה, הביע מיד את דעתו כי כל הענין הוא בלתי-רציני. אין לדעת מה תוכל התנועה לעשות להגשמת רעיונותיה. זו שאיפה של כמה אנשים הרוצים להגיע לשלטון סתם. כל המדיניות בעיראק אינה אלא ריב בין משפחות מיוחסות, העולות ויורדות. "יש מי שהנהגו משהו כיום, ויש מי שהיה משהו."

הוא מעדיף לדבר עם "מישהו שהנהגו כבר היום משהו", את אבו-שוקרי אינו מקבל ברצינות. אינו מוכן לנהל משאומתן רציני עם אדם שהוא פליט ארצישראלי, הנמצא בעי- ראק במקרה. בענין הסכם עם עיראק, הוא רוצה לדבר רק עם עיראקי טהור ("צאפ"), ובענין הסכם עם סוריה, הוא רוצה לדבר רק עם סורי ממש. בכלל, מה הטעם לנהל משא- ומתן עם אנשים ממדינה שאין לנו עמה שום קשר ישיר, וגם לא גבולות משותפים? אך הוא הוסיף מיד שאין לו דבר נגד זה.

הוא מוכן להיפגש עם ראשי התנועה, וגם לשמוע אותם. בכל זאת אינו רואה את הטעם לשבת עם ערבים שאינם כעת בשלטון, והמקמים רק שיגיעו אליו אי-פעם. אדרבה, יגיעו גא תחילה לשלטון, ויביעו אז את נכונותם להיכנס למשאומתן עם ישראל — אז יהיה גם הוא מצידו מוכן לעשות זאת.

מאת קלמן כץ

* הערת העורך: זוהי ההודאה הראשונה מצד האיש המוסמך שאמנם היו פניות שונות מצד גורמים ערביים לממשלת ישראל בהצעות עזרה ושיתוף. לאור פרשה זו, מתעוררת השאלה מה בדיוק גרם לכשלונן.



"חתונה בקיבוץ" בתערוכת הקיבוצים
הצגה ברבע מיליון בלבד

בסדינה

(המשך מעמוד 4)

יכולה לברך את פלישת האמריקאים והברי-
טים — ולמנוע בעד מטוסייהם את המעבר
בשמי הארץ. היא יכולה לגדף את הער-
ביה. ולהצביע בעדם. במקום שאין קו-
הכל תלוי, בסופו של דבר, במצב-רוח.

ההסתדרות

בולגאנין הישראלי

בברית-המועצות הדבר מקובל: השרים
של אתמול הם מזכירי קולנויים גידולים
של מחר — מנהלי תחנות-כוח כמו גאורגי
מאלנקוב, שגרירים בערבות כמו ויאצ'סלאב
מולוטוב, מזכירי קופות-אשראי כמו גיקר
לאי בולגאנין.

בארץ יש בכך משום חידוש. כאשר הגיע
החודש לשיאו מיבצע-הכיבוש של פנחס
לבוך בממלכת סולוב'בנה, הודיעו שרי האתי-
מול שאין להם שום חשק לצאת לגלות.
מה מריץ את פינינה, לבון פתח
במיבצע בתנועת-איגוף גדולה. תחילה כבש
את הועד הפועל של ההסתדרות. אחר-כך
סיפספ ומצא כי להנהלת חברת-העובדים
הזכות למנות את מנהלי סולוב'בנה. הוא
יצא וכבש את חברת-העובדים. רק כשהגיע
לנקודת-היערכות זו, פתח בהתקפה המכ-
רעת: הוא פירק את הנהלת סולוב'בנה ל-
כמה חטיבות, שלח את דוכסי הצמרת ל-
מלא תפקידים קטנים בחטיבות המצומקות.

אולם בניגוד לניקיסה כרושצ'וב, מצא
שהדבר אינו קל. המנהלים החדשים סירבו
פשוט לקבל את התפקיד. דוד הכהן, במשך
זמן רב הבוס הגדול של הממלכה, סירב.
הלל דן, מלך סולוב'בנה עד לפני כמה
שבועות, סירב. אהרון רמז, הנסיך הצעיר,
שהתמסר מהכנסת כדי להישאר בהנהלת
חברת-התעשייה האדירה כור, סירב להסתפק
בתפקיד נחות בחטיבת הנמלים ועבודות-חוף.
היתה זאת הכרזת מלחמה. פינינה לבון
קיבל אותה ללא התרגשות בולטת. הוא
ידע שהגיעה שעת ההכרעה — ושם יצא
מנצח מן הקרב, יהיה בידיו ריכוז של כוח
שיקנה לו עמדת-מפתח במלחמה על הירי-
שה, כאשר יישמש הרסן מידי ביג'ה.

קיבוצים

כיצד אוכלים אותם?

שלושה ימים אחרי שתערוכת העשור
הכושלת נעלה את שעריה בירושלים, חתך
נשיא המדינה יצחק בן-צבי את סרט הפתי-
חה של תערוכה אחרת: תערוכת פסטיבאל
הקיבוצים, בחיפה. חרדים ולמודי נסים נבי-
נסו מאות המומונים, שחזו רובם ככולם
גם בפתיחתה של תערוכת העשור, אל ה-
שטח הגדול שלמרגלות הכרמל המערבי. הם
הופתעו לטובה: בפחות מרבע מיליון לירות
ביצעו אמני כל התנועות הקיבוציות מבצע
גראפי, שעלה בהרבה על אחיו הירושלמי.
באמצעים פשוטים ביותר של מכולת, צבע
ופחם-רישום, עשו ציירי ורשמי הקיבוצים
יותר מכל גאוני התכנון הגראפי, אדרי-
כלים ואמנים מודרניים, שבזכו יותר מ-
שלושה מיליון לירות בירושלים. במאות
שעות של "פידור עבודה" קיבוצי רגיל,
עם גופיות ומכנסי עבודה, בלי "הדעות
פרוגרמטיות" וקומיסארים מלמעלה, עשו

גם בזה עוד לא היה די. המשלחת השתתתה כמה ימים נוספים. כאשר קיבלו אבו-שוקרי
ואמונא שאלות מן המרכז הבגדאדי, אותן היה צורך לברר מיד עם הנציג הישראלי, פנו
לכתובת שהוסכם עליה עם אלוני להעברת הודעות. והנה נתברר כי לא זו בלבד שאלוני
חזר לישראל, אלא שגם הפקיד במקום שנקבע אינו יודע מאומה על כל הענין, הוא גדה
ולא ידע כיצד לנהוג בפניה ערבית מזוהה זו.

וולטר איתן מתנצל

שחזר ציון ארצה, בראשית דצמבר 1951, עוד היה שילוח בחוף-לארץ. ציון
הלך יחד אתי לחלטר איתן, לביקור גימוסין. הוא מסר לו דו"ח קצר. איתן גראה
מופתע למדי, התנצל ואמר שיברר את הדבר. בפגישה שניה, בה השתתפתי לבדי, אמר
איתן בנימה של התנצלות כי הענין שוב אינו נתון לטיפול, וכי עלינו לחכות לשילוח.
ברצוני להוסיף כאן כי במשך כל הפרשה התרשמתי כי יחסו של איתן חיובי ואוהד, אך
שבועניים אלה לא היתה לו שליטה על שילוח, שקיבל את הוראותיו ממקום אחר. חוששני
כי גם אלוני, שלבו היה עמו, לא היה חופשי לפעול כמיטב דעתו, אלא קיבל הוראות
ממקור שאינו ידוע לי.

על בואו של שילוח נודע לי מתוך פתק שנמסר לדירתי על-ידי שליח מיוחד, בו הוזמנתי
לפגישה. כשבאנו אליו בקריה התלאביבית, קיבל את פנינו בהבעה זועפת ביותר. השתתרה
מיד אחירה מתווה מאד. הוא לא הסתיר את הסיבה: הוא דרש במפגיע שנסיביר מדוע
פנינו שוב מעל לראשו לבן-גוריון ולחלטר איתן, ובאיזו רשות יצא ציון לשליחותו.
אני הייתי העונה. הזכרתי לו שהבטיח לבוא לפגישה ברע שיקבל הודעה על כך,
והשתתי בפניו שלא עמד בדבריו. אמרתי לו במלים ברורות שעלידי אי-הופעתו, וקיום
הפגישה בדרך נמוך, פגע קשות בסיכויי ההצלחה של כל המאמץ. אם ידע שלא יוכל לבוא,
היה צריך לפחות להודיע על כך לנו ולמשלחת הערבית.

שילוח התנצל בכך שעסק בענינים מדיניים חשובים באמריקה (ובכך רמז כי לדעתו
מגע עם הערבים אינו חשוב כל כך). לדעתו גם מספיק בהחלט שלפגישה מסוג זה יבוא
אדם בעל דרגה נמוכה, כמו אלוני. לבסוף תבע מאתנו באופן אולטימטיבי שנפסיק
להתרוצץ בינו לבין משרד-החץ. במיוחד רצה למנוע מגע נוסף בינינו לבין חלטר איתן.
מאחר שראש-המשלה הטיל עליו את הענין באופן בלעדי, אסור לנו לפנות לאחר.
בפגישה זו תבע מציון, בנוכחותי, להפסיק כל פעילות בפרשה זו. הוא הודיע שלא
ירשה לו בשום פנים לספל בענין זה להבא. הוא רמז בצורה גלויה שקל יהיה לו
להחשיך את ציון בהברחת מסע זה, לאור נסיעותיו התכופות לחוף-לארץ, ובצורה זו
לשים קץ לנסיעות אלה. ציון התרחת, אמר שזו סחיטה ואיים לפנות לראש-המשלה.
שילוח לא הסתפק בכך. הוא איים לגרום למאסרו של כן-אפרים באשמת חשד של
עיסוק בהברחת מטבע. היה ברור לי שעלי להגן על כן-אפרים בפני התעללות זו. עלי
ידי הכנת כלים לגיוס דעת-הקהל אם יתעורר הצורך. פניתי לאורי אבנרי, עורך העוטר
הזה, שהפך מאותו רגע שותף לפרשה.

הכרתי את אבנרי עוד לפני מלחמת-השחרור, והיה נראה לי שיש קירבה רבה בין
דעותיו לבין דעות המחחרת העיראקית, כפי שהוגדרו באיגרת ההיסטורית ששלחה
כתשובה לשאלותי. על כן הכנסתי את אבנרי לסוד הפרשה כולה, סיפרתי לו על השתל-
שלות הענינים עד כה, והתחציתי עמו על האפשרות של פירסומה.

בשיחה התגבשה דעתנו המשותפת שאסור לפי שעה לפרסם את הפרשה. שני הטעמים
שעמדו לבגד עינינו: ההסתכון המוחלט שגילוי ראשי המחחרת בעיראק יביא להוצאתם
להורג על-ידי גורמי אליסעדי, והתקפה קלושה, ששרדה בלבנו, שיחול שינוי כל שהוא
בעמדת השלטונות הישראלים. שילוח עצמו העמיד אותי בצורה חריפה על הסכנה
הראשונה, עת רמותי באוזניו שלא אהסס לפרסם את הפרשה אם יתעלל בכן-אפרים,
שהקירב את כל הנוג הנוגות למען המחחרת ונשאר עתה חסרי-אמצעים. אם תעשה
זאת, תביא במו ידך לחיסול מנהיגי התנועה, אמר שילוח.

למרבית שמחתי, לא היה צורך באמצעים קיצוניים מצדנו. שילוח לא הגשים את איומו
הציני. תחת זאת קרה משהו אחר: כן-אפרים נקרא למחלקת-העליה. שם נלקח ממנו,
בתיווך של מה-בכר, דרכונו העיראקי. כך נשלל ממנו חופש התנועה.

השליח הוא "קומוניסט"

לא עברתי על התעללות זו בשתיקה. פניתי מיד לשילוח, ללא הזמנה. דרשתי ממנו
הסבר להתנהגותו. תחילה היתמם וטען כי אין לו מושג על מעשי מחלקת-העליה.
אולם כשנלחצתי עליו השמיע טענה חדשה לגמרי להצדקת החרקתו של ציון מן הפרשה.
הוא טען, פשוט, כי ציון הוא שליח קומוניסטי.
כמעט ופרצתי בצחוק. אולם שילוח לא הרפה. הוא טען כי חקר את הרקע המשפחתי
של ציון, וגילה כי אחר מאחיו נכלא בעיראק באשמת קומוניזם, ואחרי שחרורו שם
הגיע ארצה. היה בכך משום אמת — אחיו של ציון באמת נטה לקומוניזם ואף סבל
על דעותיו — אולם לא היה לו שום קשר עם ציון, ובחדאי לא עם המחחרת העיראקית
הלאומנית, שהיתה אנטי-קומוניסטית מובהקת. שילוח הוסיף כי גם אחיו השני של ציון,
ששירת או בצבא, חשד בנשיות קומוניסטיות. מכאן הסיק שגם ציון קומוניסט.
אני אחראי לבטחון המדינה, קרא לעומתי. אני לא יכול להרשות שקומוניסט יסע
הלך וחזור בשם המדינה. הדבר עוד יכול להיודע חסיושולם לשרותי המודיעין של
מדינות המערב. ממשלות המערב יכולות להסיק מכך כי ישראל מנהלת משא-ומתן עם
גורמים ערבים בחיתוך קומוניסטי.

כאן נתגלה לי בפעם הראשונה באופן ברור הניגוד הגמור בין גישתנו היסודית לענין,
פער שבוע אולי מעברנו השונה. בעוד שאני השתתלתי להתייחס לפרשה בגישה סוליסית
רחבה, ניגש שילוח לענין בפסיכולוגיה הצרה האופיינית של איש-מודיעין.

לא טרחתי להפריך את דבריו בפרוטרוט, כי לא האמנתי שהוא עצמו מאמין בהם
בכנות. בעיני היה זה טכסיס מחוכם מצדו כדי למנוע את התערבותו הנוספת של ציון —
ואולי גם שלי — ובצורה זו להיפטר משני אנשים מטרידים, שדרשו ממנו יוזמה ופעילות
מאומצת בכיוון שלא היה, כנראה, לפי רוחו, מטעמים משרדים עמו.

בעיני היתה חשיבות מכרעת לחופש-התנועה של ציון. היה ברור לי — וכך הסברתי
גם לשילוח — כי ציון הוא האיש היחיד בצד שלנו הנהנה מאמון מוחלט בצמרת המחחרת
העיראקית, וכי היעלמו הפתאומי יעורר בלבנה חשדות כבדים ביותר, מוצדקים בהחלט, לגבי
כנות גישתנו לענין. דרשתי במפגיע להחזיר לציון את דרכונו, ואימתו אפילו — בניגוד
לריתי — שאהפוך ענין זה לשעוריה ציבורית.

שליח ברתי-רשמי

הדרכון לא הוחזר. מן הארץ הניטרלית הגיעו מכתבים בהולים. אמונא נשארה
הם, בעוד שאבו-שוקרי חזר לבגדאד ומסר דו"ח למרכז המחחרת. לבי מלא הערצה
למנהיגים ערבים ששל, אף על האכזבות והיחס המשפיל מצד ישראל, לא נואשו
מגישתם היסודית, בה ראו חלק חיוני בתפישתם המהפכנית.

קיימתי עם שילוח פגישות, שיחות טלפוניות וחליפת מכתבים בלתי-פורסות. הוא עמד
על שלו: הוא לא יתן לציון לנסוע. הוא גם לא יסע בעצמו. אולם, כתוצאה מן ההתרה
המתמדת, נעטר לפחות בנקודה אחת: הוא הסכים לשלוח שליח מיוחד מן הארץ, שיקיים
פגישה נוספת עם ראשי המחחרת. אולם הוא סירב לשלוח אישיות רשמית. תחת זאת
הציע לשלוח אדם בעל מעמד ציבורי, הבקי בענינים ערביים, אך שלא ייראה כלפי חוץ
(וכנראה גם לא כלפי שרתי-המודיעין של המערב, ששילוח כל כך חשש מפניהם) כנציג
ממשלת ישראל.

היה זה מר מיכאל אסף, עורך העתון היומי של מפא"י בשפה הערבית, אל-יוס. כיום
נשיא אגודת העתונאים.

(הפרק הבא: שליחותו של מיכאל אסף)

יחסים מרחביים

דו"ח של עד ראייה

אחת התופעות המסוכנות ביותר בישראל היא חוסר כל מגע עם הנעשה בעולם הערבי. לרוב האזרחים, כולל מעצבי המדיניות, מושג קלוש מאד על האופי האמיתי של האנשים והמאורעות המתגושים בזירה זו.

השבוע הגיעה לישראל אישיות זרה, שסיירה במשך חודש בעיראק, סוריה, לבנון, ירדן ומצרים, נפגשה עם רוב המנהיגים החשובים, רשמיה, כפי שתוארו בשיחה פרטית, מאלמים מאד:

● **עיראק:** השלטון מחולק בין שתי קבוצות, השונות למדי באופיין. בצד אחד עומדים המנהיגים האזרחיים, רובם בגיל המימיה, שהם מתונים בדעותיהם, רוצים בקשר רופף עם רע"ם. בצד השני עומדים הקצינים הצעירים, כולם ערבים, בהנהגת עבד אל-סלאם עארף, שהם לאומנים קיצוניים ביותר, רוצים בהצטרפות מיידית לרע"ם. עבד אל-כרים קאסם עומד באמצע, קרוב יותר למדינאים המתונים.

הסגנון הדמגוגי של עתה ואנשי חריף הרבה יותר מזה של עבד אל-נאצר עצמו. בפגישה הפומבית בין השניים, בלטי יחסו הספקני של עבד אל-נאצר, שהסתכל מגבוה בחבור העיראקי נמוך-הקומה, במבט של סקרנות מבוזת.

הבעיה המרכזית של עיראק: העוני הרב ממאיר והצורך במהפכה כלכלית. בגדאד (אקלים נוכחי: 51 מעלות) היא המכוערת בבירות ערב, מוזנחת ועניה. העם כולו מצפה לנס, כתוצאה מן המהפכה. אך אין



מהפכן עארף

נחאל הסתכל חלמנית

לשליטי עיראק סיכויים רבים לחולל פלאים בשטח זה, דבר העשוי להמריץ את הצטברות המדינה לרע"ם.

● **סוריה:** מתלבטת בהסדר יחסיה עם מצרים, חברתה ברע"ם. ההבדל העיקרי: לעומת מצרים החילונית-לחמצה, סוריה היא מדינה מוסלמית אדוקה. בדמשק היפהפה, בעלת רובע חדיש גדול ושובה-לב, מעבירה רשת רמקולים עצומה את קריאת המואזין לתפילה בשעה ארבע בבוקר, מעירה ברעם אלוהי את האוכלוסיה כולה.

בעת האיחוד, תבעו המנהיגים הסוריים לקבוע בחוקה כי הדת הרשמית של רע"ם היא האיסלאם, וכי נשיא המדינה חייב להיות מוסלמי. עבד אל-נאצר דחה שתי דרישות אלה.

הכוח העיקרי בסוריה הוא מסלגת אל-בעת המפורקת, שהשתלטה על חזית-השיח

רור הרשמית. אלבעת היא ערבית לאומנית, דוגלת בסוציאליזם הומאניסטי, מזכירה מדי פעם בזהירות אפשרות של שלום עם ישראל. היא שולחת את אצבעותיה גם לעיראק, לירדן ולמצרים.

בעלי-האחוזה בסוריה היו מעוניינים בייבוא פלאחים מצריים, ששכרם נמוך מזה של חברים הסורים. לעומת זאת לא רצו השלטונות המצריים להרגיל את הפלאחים שלהם לרמת-שכר גבוהה מזו שאפשר לייבוא במצרים. הפתרון: הפלאחים גויסו לגדיר-עבודה במסגרת הצבא של רע"ם, נשלחו לעבודה בסוריה במשכורת צבאית. **לבנון:** השליט האמיתי במדינה

הוא הפטריארך המארוני מעושי, שהגדיר את בני-עדתו קמיל שמעון כהרפתקן שושע וכסוכן בריטי, גרם לבחירת שיהאב, ושר לט עליו. דעתו של מעושי: עתיד הנוצרים בלבנון יהיה מובטח רק אם יצליחו להשיג תלב בתנועה הלאומית הערבית, תוך אורייני טעיה על ארצות-הברית.

● **ירדן:** המלך חוסיין הקטן איבד מזמן את כל חשיבותו. במדינה שולטת כנופית-חצר מנוחנת, בהנהגת האמיר נאצר אחי-אמו של חוסיין. בירדן מספרים כי נאצר עצמו פיקח על עינויי הצעירה היפה בת משפחת סאליס הירושלמית, שהועמדה לדון יחד עם ארוסה בעון הסלת חזיון ל' משרד ממשלתי עזוב בעמאן. נאצר איים על היפהפה, באונוי עדים, לאנסה בלילה למסרה למחרת היום לטיפולם הנוסף של "אלף בודאים". בשעת המשפט בלטי בכל גופה של הצעירה, כמו אצל שאר הנאשמים, סימנים מובהקים של עינויים.

העם כולו מאוחד בשנאתו למשטר חר-סיין. אפילו פקידים ממשלתיים בכירים אינם מסתירים, באונוי זרים, את הערצתם ל' גמאל עבד-אל-נאצר, הנחשב במרחב כולו גדול הדור. גם האמריקאים בירדן שונאים את הסיין והמליתיו, מנהלים כמעט בכלי תעמולה נגדם, למורת-רוח הבריטים התומכים היחידים במשטר. האמריקאים מצביעים בסיפוק על העובדה שרוב המהפכה ניכ שנאשמו במשפטים האחרונים הם חנרי כי האוניברסיטה האמריקאית בביירות, שם סגנו את רוח המהפכה האמריקאית.

● **המדינה:** כולו מלא עתה סוג חדש של מנהיגים ערביים צעירים, השונים מאד משיטות הערבי שאורחי ישראל התרגלו ל' ראותו בימים עברו. בהשואה אליהם, ערביי ישראל מפגרים ונחשלים. בכל בירות ערב מורשת רוח של דינאמיות וזוהריות, צפיה לשינויים גדולים ונכונות להעז ולחרו לל תמורות.

במרחב כולו קיימת דעה שלילית על ישראל, בגזרים שונים של חריפות. אולם בגירה ערבית מסוימת אמרה אישית חסר בה מאד, מבין הכוחות העולים הקשורים בעבד אל-נאצר, כי שום מנהיג ערבי וציני אינו חולם על זריקת ישראל לים. הפתרון המעשי שהוצע על-ידי אישיות זו: ישראל והחלק הערבי של ארץ-ישראל יבואו בקשרים הדוקים, יצטרפו יחד לפדרציה של כל המזרח התיכון, שתסלק את הפחד ההדדי בפני התקפה מזוינת. המנהיג היה מופתע לשמוע שקיימת דעה דומה ל' זו גם בישראל.

הקלאות

מאזן העשור

במיפעל רשמי אחד ציין משרד החקלאות את שנת העשור. המפעל, כרוך בטעיפה כחולה סולידית ונושא את השם חקלאות והתישבות עשור למדינה, הופיע השבוע בתנויות הספרים.

200 עמודים אינם מגישים סודות מסוג "עתה מותר לגלות". לעומת זאת אין הוא מזכיר, בפתיחה ההיסטורית, את השם סג"ר אל פלם אחת — ובסוגריים.

בעזרת טבלאות, מספרים יבשים ומאמרי מומחים, צייר העורך אהרן עבר-הדני תמונה מזהיטת של התפתחות החקלאות בעשר שנים מהפכניות. מתוך 20 מיליון הדונאים של שטח המדינה, אשר מחציתם היא שומה נגבית בכתי-ראיה, לרוב לעיבוד, תאורים רק כארבעה מיליון דונאים לגידולי שדה ומטעים, ועוד קרוב לחמישה מיליון ראויים למרעה, יעור ובריכות דגים. אחרי טיוב הקרקע וביצוע תוכנית המים, יהיו חמשה וחצי מיליון דונם ראויים לגידולים בהשקאה ויתכן שעם התקדמות התיכון יתחססו עוד שטחים. שאין יודעים עדיין על אפשרות יצולם.

גם **תקנות חירום**. ברוב הענפים חלה התפתחות עצומה לטובה. שטח החיר (חמש עשרה ע"ס)



ט"ו אלופי התנ"ך שהשתתפו בחידון הבינלאומי בירושלים. מימין לשמאל: קרל טריארר (שוודיה), סימון דימון (צרפת), ד"ר פרוספר אולואי (צרפת), ויליאם אייטלה (פינלנד), אירנה סנטוש (ברזיל), עמוס

עובדות מאחורי הקלעים של הסודיות

ירושלים ובית-הספר למשפט וכלכלה בתל-אביב, לשעבר קריין התנ"ך בקול-ישראל, הוא האיש שריכוז למעשה בידי את העבר דה השחרור של ביצוע המבחן התנ"כי לכל שלביו.

השבוע ישב גורביץ' רצון וי פחות בתום המסע לו הקדיש את כל אוניו ומרצו כחרישים האחרים נים, ענה לשאלות כתב "העולם הזה" על כל מה שאירע כאותם חרישים. סיכם גורביץ' בקולו כי עמוק, בעל הנגינה של קריין תנ"ך:

באוקטובר אשתד, ביום הראשון לבואי לעבודה בועדת העשור, ניגשה אלי הגברת אורה הרצוג, או מזכירת ועדת העשור, ו' אמרה לי: "עמיקם, מאד: רעיון של עריכת חידון תנ"כי במסגרת שנת העשור. גומה לי שאתה האיש לביצוע המשימה". הס' כמתי בלב ונפש וכעבור דקות ספורות כבר הביאה אלי הגברת הרצוג את התקנים של החידון התנ"כי. תחילה טיפלנו רק בחידון בחוף-לארץ, ואילו לחידון הארצי ניגשנו רק אחרי שידענו כי מחוף-לארץ יש תגובות המבטיחות השתתפות הולמת.

עתה, לאחר מעשה, עוסקים מומחים בעשרותיהם בקביעת הוגי הרעיון ויומיו. נשמעים שמות שונים וגירסות שונות. ה' אמת היא פשוטה מאד: רעיון הצמדת התנ"ך, על כל גולויו, לארץ התנ"ך, מת' גלגל בצורות שונות מזה שלוש שנים ב' חברה הממשלתית לתיירות. היא ראתה בו אמצעי מובהק של פירסום להגברת משיכת ישראל לתיירים. בין יתר הרעיונות הוצעה כבר אז תחרות על נושאים תנ"כיים. שנת העשור נראה כהודמנות נאותה להוציא את הרעיון אל הפועל.

★ ★ ★

לא פתח חידון

הירונים כבר נערכו למאות בקול ישראל ובכל נשף פרטי. וידוע כי מ' עולם לא הצליחו חידונים מעין אלה לה' ציא את המאזינים מן השיגרה, ולהלחיקם. לפיכך היתה הבעיה הראשונה שניצבה בפנינו: איך להפיק את חידון התנ"ך מכל מסגרת ושיגרה קיימות, ולהעמידו על בסיס ציבורי נרחב.

אתן דוגמה: יכולנו, למשל, לעשות כפי שנעשה הדבר בכמה ארצות — להקצות במשך כמה שבועות שעות-שידור בקול ישראל, להזמין מדי פעם קבוצת אנשים אל האולפן, לערוך מעין תכנית "שיועד לשאול" ולהגיע בסופו של דבר לקביעת המועד הישראלי. אין לי כל ספק שדרך זו לא היתה מביאה לידי התעוררות יתירה בציבור.

כדי להפוך את מבחן התנ"ך לחידון בקנה-מידה ממלכתי, פנינו בראשונה לאי-שים ידועים מקרב חוקרי התנ"ך בארץ, מלומדים בעלי שם המייצגים גישות שונות ושיטות שונות, דתיים ובלתי-דתיים, כדי שיעסקו בצד התוכני של החידון. פעולה שנית היתה שימוש בכלים ממלכתיים, ב' מגמה לתת למפעל חותם צבורי מחייב. כך, למשל, לא הסתפקו בבקשת משלוח מכ' תבים סתמים לקול-ישראל מצד הרצועה להשתתף בחידון, אלא חייבו אותם לה' רשם אצל מנהלי המחוזות במדינה. גם בדבר זה וגם בדברים אחרים שאננו למ' נוע גישה של היסחדות או קלות-דעת כלפי המפעל, ולהביא לידי כך שאדם שסרת לבוא ולהירשם אצל מנהל המחוז

מזר מאד כי דחקא אהבותיו ונשואיו של יגאל מוסיונון היה, בעקפיין אמנם, אחת הסיבות להצלחתו של חידון התנ"ך הבינלאומי. יתכן אולי שמוסיונון עצמו אי' נז יודע מה הקשר בין נשואיו החדשים לבין החידון התנ"כי. אולם הקשר קיים. כי באותה תקופה בה התלבט מוסיונון בבעיותיו המשפחתיות המפורסמות, הת' לבטו אנשי ועדת העשור הממונים על ערי' כת החידון התנ"כי במדינות העולם בבעיות אחרות.

עד אותה שעה הביעו רצונן להשתתף בחי' דון רק שלוש מדינות: הולנד, צרפת ו' איטליה. המצב היה חמור למדי, כי ערכו של חידון תנ"כי בינלאומי בהשתתפות שלוש מדינות זרות בלבד מבוסס למעשה. עמוס-מחשבות צעד האחרון על אגף חוץ' לארץ של ועדת העשור, מאיר ("ממ") דה-שליט, במסדרון מלון דן בתל-אביב. ל' פתע קרא לו גבר אמריקאי, שעמד בחברת נצרה: "הי בחור, האם שמעת פעם על רבלון?" ממ, לשעבר מזכיר ראשון של שגרירות ישראל בחשינגטון, הירצה מניה וביה את כל אשר ידע על מפעלי התמרו' קים רבלון. ואז התברר כי השואל היה מק סורוקה. חותנו החדש של יגאל מ' סינון, שבא ממוחלד לישראל לנשואי בתו. סורוקה חזק עסק אותה שעה בויכוח עם עובדת הפיתוח, שהדגימה אותו בתגובתה כי מעולם לא שמעה על חברת רבלון, אשר סורוקה הוא סגן נשיאה.

תוך דקות ספורות החל סורוקה לפרוש את תכניתו בפני הצעיר הבקיא. כשסיים, סיפר לו מ' על צרותיו שלו בארגון חי' דוני התנ"ך בעולם. סורוקה, שחברתו מ' ממנת את תחרות שאלת ה'64 אלף דולר בארצות-הברית, הסכים לארגן תחרות כזאת בארצו. וכששמעו תחנות השידור והטלוויזיה בשאר מדינות העולם כי ארצות-הברית גת' גה את האוקיי שלה לחידון התנ"כי, שינו גם הן את תגובותיהן.

עד אותה שעה עמל מנהל קול ישראל צבי וינדר ללא ליאות — וללא תוצאות כמעט. גם נציגויות ישראל לא הצליחו במאמציהן לרתום ארצות זרות לחידון. רק אחרי הצטרפות רבלון, משיצאו שני נציגים לאירופה ולדרום-אמריקה, התארכה רשימת המשתתפים: רות שפירא-סמילן גיסה את שודיה ופילנד; חנוך גיתבון, סגן מנהל קול ישראל, כבש חמש ארצות בדרום אמריקה. החידון התנ"כי נעשה למה שקיח כי יהיה: מיבצע חובק-עולם.

★ ★ ★

רעיון נולד

והי רק אחת הפרשיות מאחורי המפ' על, שהפך בשבוע שעבר גולת-הכותרת של מבצע שנת העשור, וריקת אליו את אורחי ישראל בממדים שלא ידעום עד כה. האלופים חזרו לארצותיהם. מארגני ה' מבחן למיניהם קצרו שבחים על עבודתם. שופטים מומחים ועתונאים סיכמו את מ' על הענק, על כל צדיו וגילוייו. האיש שידע אולי יותר מפל כיצד נולד המפעל, כיצד קדם הרעיון עור וגידים והפך מיצאות, היה העשור, וריקת אליו את אחת המעמסות העקרויות של ביצוע חידון התנ"ך. ההמונים שמעו את קולו וראו את דמותו במבחן האזורי בתל-אביב, במבחן הארצי ובמבחן הבינלאומי, אולם הם כמעט ולא הכירוהו. היה זה האיש שהופיע כלפי חוץ כמנחה החידונים: עמיקם גורביץ', יליד תל-אביב (29), בוגר כדורי ואיש הפלמ"ח לשעבר, בוגר אוניברסיטת



חכם (ישראל), ראול מאיה (קולומביה), שרה רבינוביץ' (מקסיקו), אנג'לו פארה (ארגנטינה), ד"ר נסטור פיגארי (אורוגואי), קלרינה וילהלמינה יעקובינה ניולנד (הולנד), פאול גוויימיה (מלטה), מירטל דיוויס (ארצות

הברית), דניאל דויפלס (דרום-אפריקה), לאורה צ'ירומי (איטליה). מאחוריהם נראית שורת מתורגמנים, אשר נבחרו בקפדנות בהתחשב בבקיותם המקיפה בשפות הנדרשות ושליטתם בתנ"ך בשתי השפות.

הגדולה בהצגות ישראל - בפי האיש שאירגן אותה

כמו מיבצע סיני

אחד המומחים התנגד לניסוח זה של שאלה, טען כי השאלה מנוסחת כך שהיא שמה תשובה בפי הנשאל. התיקון היה פשוט: "מי היה שלום בן-יבש, מה אתה יודע עליו, וכיצד מצא את מותו?" פרט אחר, שאולי אינו יודע לכל אלה אשר צפו בחידונים המחזויים: כל ההכנות והנהלת תורגלו כמה וכמה פעמים לפני ה"חידון". אפילו הטכסים עצמם תורגלו, כשעה לפני תחילת המבחן. כדי להבטיח את שלימות ההופעה ולהימנע מכל תקלה בלתי צפויה, הועלו השופטים והנבחנים גם יחד על הבימות לפני המבחן וכל שלב ושלב, החל מכניסתם ועד לצאתם, תורגל. רבים גם התפלאו כיצד, מיד בתום ה"מבחנים", הוגשו למנצחים המתנות כשעליהן כתובים שמותיהם. במבחנים האזוריים קיבלו הנבחנים מיד תעודות קלף, במבחן ה"ארצי זכו בספרי תנ"ך כששמותיהם כתובים עליהם. הסוד הוא פשוט: מאחורי ה"קלעים הוחזק סופר סת"ם, שמיד עם ה"יודע שמות המנצחים רשם במקום המתאים. בחידון הבינלאומי, כשעל קופסאות עצי הניתן ניתנו ההקדשות חרוטות על לוחיות כסף, פשוט הוכנו לוחיות כמספר המשתתפים, ובהידוע חלוקת המקומות הות-

חבר שאלות בשטח אחר. הד"ר בן-יהודה מייין וערך את השאלות, כך שאף אחד ממחברי השאלות אפילו לא ידע איזו מהן תיכלל במבחן. רבים שואלים אותנו מדוע בחרנו דהקא בשופטים מקצועיים כשופטים בחידונים ה"אזוריים. לא קל לשכנע כי אמנם הכרחית נוכחותו של שופט מבחן תנ"כי, אולם בכל חידון, יהיה נשואו אשר יהיה, קיים האלמנט של היחסים בין הנשאל לשואל, וזאת לא יעשה איש טוב יותר מאשר שופט מחזוי מקצועי האמון על דרכי ה"שאלה והתשובה. לשבחם של השופטים ה"מקצועיים אני יכול לומר שאף אחד מהם לא קיבל את ההצעה באמירת הן מיידית: כולם היססו וביקשו שהות לשיקול דעת מתוך צניעותם והרגשתם שאין הם ראויים לשמש בתפקיד מבחנים בקיאותם בתנ"ך. בבוקר אותו יום בו נערכו ארבעת ה"חידונים המחזויים, הסתגרו שנים-עשר שופ"ט ארבעת המחזות בבית ציוני אמריקה בתל-אביב, עברו בצחצח על החומר ובדקו את ניסוח השאלות בפעם האחרונה. בהרבה שאלות הכניסו שינויים ושיפורים. כך, למשל, היתה שאלה: מי היה שלום בן-יבש, היכן מלך, וכיצד מצא את מותו?

התנ"ך, אלא אמון על כל בעיות הארגון והניהול.

כתיבה בשתי אצבעות

כבר בשלב עריכת החידונים המחזויים צפו אלפי בעיות פשוטות, שלכולן היה עלינו למצוא תשובה. על רובן ענה סגן מנהל ועדת העשור אריה אפרת, לשעבר מפקד גבוה בצה"ל, שגילה כושר אירגון מר"פתי. אולם היו גם בעיות אחרות, כך, ל"משל, הייתי צריך להשיג לד"ר בן-יהודה כספת בה יישמר חומר השאלות שחברו צוותות המומחים. כספת שרק הוא יכול לגשת אליה. מצאתי כספת אצל רואה החשבון ברוך ברוידא. היתה זו כספת פלדה שמשקלה 200 קילו. לא לקחנו סבלים כי לא רצינו לערב גורמים זרים, ומר ברוידא ועוזרו, בעזרתם, העבירו את כספת הפלדה אל דירתו של ד"ר בן-יהודה. מטעמי סודיות ישב הד"ר בן-יהודה, מנהל הגימנסיה הרצליה, ותיקתק בעצמו את כל חומר השאלות על מכונת-כתיבה בשתי אצבעות, משום שלא רצה אפילו להסתכן בשיתוף מוכירה. השאלות הגיעו אליו בכ"בביד מצאתי המומחים, שכל אחד מהם

יעשה זאת רק אחרי שיאמין שיש לו מה להציע. אחרי שערכנו ל-400 הנרשמים בחינות מיון בכתב, בששה מחזות בעת ובעונה אחת, נבחרו כ-60 איש להשתתף בחידונים האזוריים שנערכו בארבעה מ"כיום, כולם במועד שווה, נוהל שווה ושאי"לות שווה.

השמירה על הסוד

מאותו רגע כבר הרגשנו בהתעוררות "ציבורית סביב העניין. ההרגשה הראשונה היתה שכל מה שיעשה מאותו רגע חייב בביקורת ציבורית. לפיכך, הדבר הראשון שניגשנו להכנתו, היה קביעת הנוהל בכלל וסידורי הבטיחות והסודיות בפרט. היו אנשים שהתייחסו בלולול לסדרי הבטחון וה"סודיות המופרעים סביב המבחן התנ"כי. אחדים אפילו לעגו וכינו אותי בשם "חסמ"בה", אולם אני משוכנע שדחיק סידורים אלה הם שהוסיפו למפעל את צביונו הממ"לכתי, נטעו בלב הצבור אמון אליו.

מה שהדריך אותי בסדרי הסודיות היתה הידיעה כי מדי פעם בפעם מתגלה מחדש דליפה מחומר שאלוני בחינות הברורות ב"ישראל, למרות כל האמצעים. גברנו אומר למנוע הסתננות כזאת, לא חס וחלילה מתוך מחשבה שמישהו מהנבחנים עלול לנסות בדווקא להשיגם, אלא שבהיסח הדעת ובקלות דעת עשויים דברים מעין אלה להסתנן. פניתי אל אלוף-משנה דוד גיב, מנהל ועדת העשור שהיה בשעתו ראש פיקוד הדרכה בצה"ל. הוא ישב ושיחור לפני איך פורסמו בומוני פקודות המבצע של מערכת סיני ואילו אמצעים ננקטו כדי לשמור ב"סודיות. לקחנו את פקודות המבצע סיני כ"דוגמה של סודיות. ניב שלח אותי גם לקצין בטחון-שדה של צה"ל, ויחד עמו סיכמנו הצעה.

מתוך הנחה שאדם אחד לפחות מוכרח לדעת את כל חומר המבחן, הוחלט למנות נאמן שיאחד בתוכו גם ידיעה מובהקת של החומר וגם מהימנות בלתי-מעוררת. פניתי איפוא לכבוד השופט ד"ר שניאור זלמן חשין, ממלא-מקום קבוע לנשיא בית-המשפט העליון, והצעתי לו לקבל את תפקיד ה"נאמן הבינלאומי. נסעתי אליו פעם ופעמיים לירושלים כדי לפרט בפניו את התכנית, ולבסוף הסכים ד"ר חשין לקבל על עצמו את התפקיד.

בעיית מציאת הנאמן הארצי היתה מסורבכת יותר. תחילה הצענו לד"ר חשין לה"יות גם הנאמן הארצי. אולם הוא קבע, ובצדק, כי לא יוכל לעמוד בעומס כזה. רצינו לבוא בדברים עם השופט העליון ד"ר משה זילברג, אולם הוא עמד להעדר ב"אותה תקופה מהארץ. מתוך רצון שהנאמן יהיה מקרב אנשי הרשות השופטת, פניתי לנשיא בית-המשפט המחוזי בירושלים, ד"ר בנימין הלוי. ביקרתי כמה פעמים בביתו וניסיתי לשדלו שיטול על עצמו את התפ"קיד. בעת ביקורי אצלו מצאתי אותי ערי"מות ערימות של תיקים. הוא היה עסוק אותה שעה בפסק-דין למשפט כפר-קאסס ולא יכול היה להיפנות לחידון התנ"כי.

משלא מצאתי את מבוקשי ברשות המש"פטי נשארתי אובד עצות. לבסוף התרגלתי לרעיון שהנאמן לא מוכרח להיות שופט. אני המליץ בפניו על הד"ר ברוך בן-יהודה ואמנם גם ד"ר חשין הוכיח את שמו של בן-יהודה כביר-אוריון. פניתי, איפוא, אליו ורגע אחרי שקיבלתי את הסכמתו הרגשתי שלא זו בלבד שנפתרה בעייה אלא שנוסף שותף רציני למפעל, הבקיא לא רק בסודות



החתן הכלה והמנחה החתן עמוס חכם, הכלה ספר התנ"ך, והמנחה עמיס גורביץ, שעמד מאחורי ארגון מבחן התנ"ך העולמי ואשר עשה את כל העבודה השחורה שהביאה להצלחתו.

מלאכה שבאהבה

אם שואלים אותי איזה שלב היה הכי קשה מכל שלבי המבחן התנ"כי, ברור שהיה זה השלב של המבחן הביני לאומי. ואם ניקח את בעיית המתורגמנים לבדה, היה כדי להעיד על הקשיים שהת"עוררו. היינו צריכים למצוא לא סתם מתורגמנים, אלא כאלה היודעים את השפה ה"עברית על בוריה, את השפה המתורגמת ומכירים היטב את התנ"ך בשתי השפות. גם הנשיאות שהושבה על הבמה לא הו"ש בה שם רק מטעמי כבוד. יחד עם חבר השופטים היתה הנשיאות, שהיתה מורכבת מאנשים היודעים את שפות הנבחנים, מעין בקרה על המתורגמנים. לפיכך נשמעת סע"נה של הנבחנות האמריקאיות בדבר התרגום הלשוני, מגוחכת, לאור העובדה שבעצם לא היה כלל צורך בתרגום תשובות מאנגלית. לאחרונה נשמעות גם טענות כאילו ה"נבחנים אוכזבו, אחרי שלא נבחנו על ידי עתם בברית החדשה. בהנחיות הראשונות שנשלחו לכל הארצות נאמר שכל ארץ יכולה לנהל את המבחן כרצונה, עם או בלי הברית החדשה. אולם כדי למנוע מח"לוקת נאמר שם, שהחידון בארץ ייערך ל"גבי התקופות בהיסטוריה החופפות את מס"גרת התנ"ך ולא את מסגרת הברית החדשה. יתכן שבכמה ארצות לא העמידו את הנב"חנים על כך. אולם לאחר בואם לארץ הוסבר להם הדבר והם הבינוהו.

כמעט מוסכם כבר שמבחן התנ"ך יהפוך מפעל קבוע, שיחזור מדי שנה בשנה. אני רוצה לסיים בכך, שאם המפעל יקר לצבור, לממשלה ולחברה לחקר המקרא, אסור ל"תת לו ללכת לאיבוד ולהורישו לגוף שלא יוכל לשאתו ויורק את ערכו. לדעתי, הצ"לחתו של מבחן התנ"ך מחייבת להקים רשות מיוחדת שענינה בכך.

כי, אם אפשר למנות גורם אחד מלבד התגלות רגישותו הטבעית של הקהל היש"ראלי לנושא התנ"ך, אשר סייע להצלחה הבלתי-משוערת של המיבצע, היה זה גורם נפשי: כל העוסקים במלאכה עשאוה באהבה. אמו הלוחית לפרסים המתאימים.

שלום בן-יבש מלך ירח ימים בשומרון ונרצח עליידי מנחם בן-גדי.



בן הנרצח (במרכז) וקציני המשטרה* בפתח הבית בלשים אובדי עצות

בשעות הערב המאוחרות של מוצאי שבת. «רצחו! רצחו את אביו! החרידו צעקותיו את דיירי הבית.

חוקרי המשטרה אובדי העצות קבעו: ה' שוודי-הרוצח נכנס לדירה דרך חלון המט' ב' או דרך הדלת הראשית, שדן מן ה' דירה כ-500 ל"י במזומן, הרג את בעל הדירה תוך כדי האכזריות בחנקו אותו אחרי שהלם תחילה בראשו במכשיר קתה.

בלשים במועדונים. מצב הכן הוכרו במחוז תל-אביב. בלשי המחוז יצאו לפעור לה' עצרו שלושה פורצים מועדים, שחררו אותם אחרי שהוכיחו אליבם. מחסור מור' דיעים, החליטו מפקדי המשטרה לנקוט ב' שיטות-בילוש חדשות: הוא הכניס שניים מבלשיו לכל מועדון-קלפים בתל-אביב ו' יפו, הודיע לבעלי המועדונים כי לא יוציא מחזיריהם את הבלשים עד שלא ימצאו לו פרטים חדשים. שיוליכו אותו בכיוון הנכון לגילוי השודד הרוצח.

מחוסרי-כיוון מעשי סיפרו קציני המחוז כמה השערות המוטלות עדיין בספק גדול: הם הודיעו, בין השאר, כי הרוצח היה «מכירו של הקרבן», על מנת שלא לקשור את הפשע ברחוב פינסקר עם שני הפש' עים שקדמו לו. לחיזוק טענה זו הביאו מספר עובדות על חייו הפרטיים של שיפטר, העלולות באמת לשנות את פני התמונה כולה.

אולם, ניתוחו המקצועי של הפשע החדש מעיד על עובדה חשובה אחת: הפשע ברחוב פינסקר, ממש כמו קודמיו, יכול היה להת' בצע רק בידי פושע מועד.

לאור היום. כל התכונות שציינו את שני מקרי הפשע הקודמים בצפון העיר הת' גלו גם במקרה הפשע החדש:

● השודד הרוצח ידע כי שיפטר צריך

* מימין: מפקד-נפה יהודה בראלי, מפקד מחוז יואב פלג, סגן מפקד-מחוז יעקוב קנר.



גופתו של שיפטר מובאת לאמבולנס פשע אחרי פשע

שונה מכל השנים השנה שולחים



כרטיס ברכה ושנה טובה נוסא פרסים בהוצאת קרן נכ' מלחמת השחרור וצ.ה.ל. להשיג אצל מוכרי הגלויות ב-250 פרי.

1.000 פרסים

וסבה 58 • פריז'ידר מכונת כביסה • רדיו

2 זוגות אופניים • כיוריים לגז סיסות לאילת • נופש לזוגות ועוד... ועוד...



בי"ם לנהגות גדול ומשובלל, הוראה עיונית ומעשית לכל סוגי כלי הרכב ע"י מורים מוסמכים. קמנועים, אופנועים, מכונות, אוטובוסים. טלפון 61844

הכוכב אילן
ביס לנהגות
הטנוע • אופנוע
מכונות • אוטובוס
תל-אביב רח' השומר מס' 5
פנת רח' נחלת-בנימין 12

הכוכב אילן
ביס לנהגות
הטנוע • אופנוע
מכונות • אוטובוס
תל-אביב רח' השומר מס' 5
פנת רח' נחלת-בנימין 12

הכוכב אילן
ביס לנהגות
הטנוע • אופנוע
מכונות • אוטובוס
תל-אביב רח' השומר מס' 5
פנת רח' נחלת-בנימין 12

הכוכב אילן
ביס לנהגות
הטנוע • אופנוע
מכונות • אוטובוס
תל-אביב רח' השומר מס' 5
פנת רח' נחלת-בנימין 12

● מדיניות ישראל במרחב עשויה להשתנות בצורה קיצונית. עיקרי הקו החדש: ישראל תראה בחיוב את גיבושה החדש של הלגיה

הערבית ככוח המאחד באמת את מדינות ערב, תביע את נכונותה לשתף פעולה עמה. תימוק מאחורי צעד זה: הנסיון הוכיח כי כל עוד היו מדינות ערב מפורדות, שימש הסיכסוך עם ישראל קנהימיה להסן הלאומי, ואף אחת מהן לא העזה לעשות את הצעד הראשון לקראת הבנה עם ישראל. מאחר ועתה, לדעת מדינאי ישראל, אין צפויה מלחמה מרחבית, לא יביא האיחוד הערבי לסכנה צבאית מידית. המערכה הצפויה תהיה פוליטית, ובמערכה זו יהיה נוח יותר לישראל לתמרן מול גוש אחיד. בעת ביקורו של דאג האמרשילד בירושלים, יתבקש מזכיר האו"ם לפעול למען אפשר פעולה ברורה זו.

● בניגוד לכל ההודעות הקודמות, לא תפרוש גולדה מאיר ממשרר החוץ. יחד עם זאת יחזור ארצה אבא אבא, אשר יתמנה כסגן

שר החוץ. במקומו, בראש משלחת ישראל באו"ם, יעמוד וולטר איתן ומשרד החוץ יתנהל, כנראה, ללא מנהל כללי. את תפקידי איתן תמלא ועדה של ארבעה מאנשי הסגל הבכירים.

● הנימוק אשר האמריקאים ישמיעו, להסברת כירובם להעניק נשק לישראל: אם יתמקם כוח האו"ם בירדן יעזור הדבר להבטחת הגבולות, יבטל את הצורך בתוספת נשק למקרה של התקפה אפשרית של רעים מכיוון זה.

● ההערכה השוררת בחוגים כינלאומיים, לגבי ההתפתחיות הצפויות בירדן: הבריסים ינסו להתפייס עם עבד אלנאצר, בהבטיחם לו כי יוציאו את צבאם מירדן בהקדם. טברה אחרת: חוסיין עצמו ינסה להתפייס עם שלים רעים, תמורת הבטחה לדרוש את פינויים המידי של האנגלים מארצו.

● קבוצת חסידים ישראלים מירושלים עשויה לערוך ביקור בבית המועצות.

המדובר בחסידי הצדיק רבי נח מן מברסלאו, אשר פנו לשגרירות הסובייטית בישראל וקייב לו רמז כי אם יהיה בדשותם מטבעה החוץ למימון נסיעתם, יורשו לבקר את קבר רבם ליד קיוב.

● מערכת בחירות חי מה במיוחד צפויה לעיר אילת. בארבע השנים שעברו מאז הבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות, התחזק בעיר סניף תנועת החירות, המורכב בעיקרו מעולים חדשים ממרוקו ומארי צות המזרח, שהרגישו את עצמם מקופחים מאז בואם למקום. כדי למנוע את סכנת ההשתלטות הפאשיסטית כפי שהם מכנים זאת באילת — עושים נאמני מפא"י את הכל, כדי לדאג את אלה שאינם מנאמניהם. במערכת חי סיהור של מתנגדי מפא"י יפלו בודאי קרבן גם חברי מפ"ם ובעיקר אחדות העבודה.

● צפה לזיכוח ער על "המנשר העברי", מצעה של "הפעולה השמית", אשר יתפרסם בציבור בשבוע הבא, יכלול סעיפים, בתוספת פירושים, המצעה, המשתרע על בעיות מהות האומה, יחסיה ליהודי העולם, מדיניות ארצישראלית, מרחבית ועולמית, אופי המשטר, ענייני תרבות ומשק, מתנגד לרוב הדעות המוסכמות בישראל, עלול לעורר תגובות הרפות מצד כל המפלגות.

● יתחדש הסיכסוך בקשר למפעל הנייר בחדרה. לרבנות הראשית הגיעו ידיעות כי המפעל ממשיך לחלל שבת, בממדים לא פחותים מאשר לפני שהוסר האיסור של הרבנות להשתמש בנייר מתוצרת המפעל החדותי להדפסת ספרי קודש.

● שגריר ישראל ברומא, אליהו ששון, יוחזר ארצה. כפיצוי עלול להתמנות בנו משה, עוזרו הנאמן של ראובן שילוח, לתפקיד דיפלומטי גבוה.

● התחרות בירדנית תגרום להפגנות ראוות למען הדת. בקרוב יתחיל משאומתן בין המפלגות הדתיות על הקמת חזית דתית מאוחדת, ואגודת ישראל, אשר תבקש להגדיל את חלקה בשותפות זו, עשויה לפתוח בפעילות מוגברת בקרב הציבור הדתי. פעילות זו תתבטא בריבוי האסיפות, וגם בעריכת הפגנות לשמירת השבת ומצוות דת אחרות.

● האסיפה הכללית של ההתאחדות לכדורגל בישראל תיערך באוירה של סערת רוחות. האסיפה, שתיערך ביום ראשון הבא בבית ליסין בתל אביב, תקבל את החלטתו של הד"ר יוסף לאס להתפטר מתפקיד נשיא ההתאחדות, תבטל עם זאת את מעמד הנשיא בכלל. חילוקי הדעות העקריים יהיו סביב הצעות ההבראה של מרכז הפועל, קרוב לודאי שמרכז הפועל יצליח להעביר את ההחלטה להקפיא את הליגות השונות למשך שנה. אולם צפויה סכנה של מחלוקת חריפה בקשר לתקופת ההסגר לשחקנים העוברים מאגודה לאגודה. אל תצפה לשינויים יסודיים במבנה ההתאחדות או הכדורגל הישראלי.

חיבת עץ מלפני מאות שנים, חלק ממ" תנות הנישואים שהיו מוענקות לכל כלה עם נישואיה.

לא היו אלה סותרים עתיקות, כי אם אנשי משרד הפנים שהכינו את המוצגים לתערוכת הפולקלור של המיעוטים. במשך חודשים סרקו 64 כפרים, אספו בהם קרוב לאלפיים מוצגים. לבסוף פנו גם לאוניברסיטה, שאלו ממנה כתבייד עתיקים בערבית. לאחר מאמץ ועבודת נמלים התמלא בית המרחץ התורכי של אחד פאשא אלגזאר, שליט עכו אשר הדף, בעזרת הבריסים, את חילות גפוליון שהתקדמו לעבר סוריה, אחרי שכבשו את מצרים בתחילת המאה ה-19.

הבית, המשמש מזה כמה שנים מוזיאון עירוני לעיר עכו, קושט באלפי מוצגים, הולבש בהדרגה לא זכה לו מאז מת אל-גזאר.

"התקווה" על תקדימם. השבוע נפתח תחנה רשמית התערוכה, במעמד כל מוכתרי הארץ, שיכיי הבדואים, וכל הפקידים המטפלים בבעיות "המיעוטים" במשרדי הממשלה השונים. הטקס נפתח בהשמעת התקווה מעל גבי תקליט, ובנאומו שר הפנים על ערבים ודרוזים, ועל ערבים המפואר של המיעוטים. על העתיד לא הרבה לדבר.

הכרזו השר: "אני מקווה שגם מנסיון ראשון זה, גם אם איננו ממצה, יוכל ללמוד האורח הערבי והדרוזי לא מעט על עצמו ועל יכולת יצירתו אתמול והיום, וילמד האורח היהודי על שכנו ועל עברו, וכל המרבה דעת בשטח זה מרבה כבוד הדדי בין העמים".

לא נעדרו מן התערוכה מגרעות וחסי רונות, אולם את מטרות העיקריות השיגה:

לקבל סכום פיצויים גדול בגרמניה, ממש כשם שידע כי סוכן הבירה ברחוב פרוג החזיק בכיסו בבוקר השוד סכום כסף גדול במזומנים, וכי משפחת בלקין מרחוב חור בבי ציון מכרה את דירתה ב-25 אלף לירות.

השודד הרוצח נכנס לדירה דרך הילת הראשית, ממש כשם שעשה זאת ב"דירת בלקין ברחוב חובבי ציון. השודד הרוצח לא השאיר אפילו טביעת אצבעות אחת, כמו בכל מקרי ה"שע הקודמים. גם עובדה זו העידה על מידת נסיונו בביצוע פשעים.

השודד הרוצח ביצע גם את הפשע האחרון לאור היום. הרופא קבע את מותו של שיפטר בכביבות השעה ארבע אחרי הצהריים. גם מקרי הפשע הקודמים בוצעו לאור היום, ושוב: רק פושע מועד היה מסתכן לבצע פשע נועז כזה לאור היום ובתכופות כה רבה, חוץ פשעים ימים.

אין תשובה. בבית סוקולוב בתל אביב הודיעו השבוע שר המשטרה בכור שיטרת והמפקד החשד יוסף נחמיאס על תוכנית השינויים חסרי החשיבות שהם עומדים להג' היג במשטרת ישראל. שניהם גם יחד לא היו יכולים להשיב, לו היו נשאלים, על השאלה החשובה יותר מכל שינוי אישי זה או אחר של קציני-מטה כלשהו, שהעבר ממחוז למחוז: מה יש בדעת שר המשטרה והמפקד לעשות כדי לחסל את גל הפשעים הנורא העובר על העיר הגדולה ביותר ב"ארץ?"

על שאלה חשובה זו לא היתה למפקד ולקציני מטה כל תשובה מעשית. השינוי יים עליהם הודיע השבוע לא סמנו בחובם תשובה כזו: כי הקצינים החדשים שיתפסו את כסאותיהם במטה מחוז תל אביב לא יחסלו את גל הפשעים. הם אינם עולים בכשרונותיהם וביכולתם על אלה שקדמו להם. אלה המסוגלים לפעול, וביד חזקה, לביצוע משימה זו, נמצאים עדיין במחוזות המשטרה האחרים או מחוץ למשטרה. הם אינם נכללים במסגרת תוכנית השינויים של "שמור לי ואשמור לך".

עיתונות

מבצע טשטוש

בשעה שכל "סוכי החוקרים" של משרד ישראל לא הצליחו לפענח אפילו אחד משרשרת הפשעים החמורים שארעו בתל אביב בשנה האחרונה, עסקו הם בכשרון בלתי מצוי כמעט ובהצלחה מרובה בשטח אחר לגמרי: מניעת כתבי העיתונות מל-עסוק במלוי תפקידם.

דקות אחדות אחרי שניידות המשטרה הועדקו למקום הרצח ברחוב פינסקר בתל אביב, הופיעו העיתונאים. מצב הכן הוכרז מיד בין השוטרים שנמצאו במקום. אל תתנו לעיתונאים להכנס, פקד מפקד הכוח המשטרתי שהיה במקום. "זה לא סיני" מה, זהו רצח! צחח יואב פלג, מפקד המחוז, על הצלם פאול גולדמן שצילם את הקצינים הבכירים כשהם משוחחים עם בנו של הנרצח.

העיתונאים נשארו במקום. "אתם האיני פורמרים הגדולים ביותר של העולם ה"תחתון", נימק ס.מ.מ. אריה גאור-שמיל גובסקי, ראש הענף הפלילי של משטרת תל אביב, את סירובו למסור ידיעות על פרטי הרצח לאורי דן כתב מעריב. "תבוא מחר", אמר לצלם העולם הזה, שביקש ל"צלם את דירתו של שיפטר המנוח.

בשתיים אחרי חצות עצבו הקצינים ה"חוקרים את המקום. העיתונאים נשארו עדיין בחוץ, חיכו לידיעות של ממש על מה שאירע באמת. אולם קציני המחוז, שהתפרסמו בכשרונותיהם התכופים בגילויי ה"פשעים, היו מעוניינים כי האמת הנוראה לא תתגלה, שחושבי העיר לא ידעו מאומה על אולת ידם של אלה המופקדים על שלר"מם ובסחונם.

"אין מה להודיע, לא קרה כלום", אמר הקצין התורן במחוז תל אביב לכתב יומון, מבלי למסור לו מילה אחת על הרצח. בשאר העיתונים פורסמה ידיעה קצרה, מוצ' נעת באחת הפניות. קציני מטה המחוז היו מרוצים: אולת ידם הנוראה לא התפרסמה בריבים.

תערוכות

תרבות בבית המרחץ

במשך שבועות ארוכים נראה גיפ אורחי מתרוצץ בין הכפרים הערביים ברחבי ה"ארץ. יושבי התענינו רק בדברים עתיקים. עבאיה בלויה ובקרג' (פינגאן) קפה עתיק החקבלו על ידם בתרועת שמחה. התושבים התמלאו לראותם קורנים מאושר, למראה



טובי החוקרים יצאו לפעולה

גם המבקר שלא הכיר ערבים מימיו קיבל מתערוכה זו מושגמה מן התרבות המפרי ארת שהיתה נחלת הערבים בעבר הלא רחוק.

דרכי אדם

זכות לחתן

בפני איש אחד מוכן גם עמוס חכם ל"הוריד את כובעו התניכ"י. זהו הרב יחיא אלשיך, גאחת העדה התימנית, חתן התניכ"י הארצי מספר 3. חסידיו סוענים שיכול היה לעלות בסולם החתנים, להיות אולי גם חתן ראשי, אילו הבין ביתר קלות את חיתוך דיבורו של מנחה התחרות.

לכן היה זה אך טבעי שגם מפא"י הח" ליטה לרכב על פופולריותו הפתאומית של הרב התימני שחור-הזקן. היא ערכה לו מסיבה יפה במועדון יחדו, שהיה פעם קפה פילץ. ח"כ ישראל ישעיהו המפולפל השמיץ נאום נמלץ בסגנונו התימני, מיטב עסקני מפא"י מארץ שבא נשאו את דבריהם. אך כשבא תורו של אלשיך עצמו, שאל ל"תומו: "מה יש לדבר?"

התנפלות הינוכית. לאלשיך דחקא היה מה לדבר — אלמלא היה בעל סמטת רב. הוא יכול היה להזכיר למארחיו כמה דברים נשכחים.

כי מאז הגיע הרב התימני על כנפי נשרים לישראל, לפני שמונה שנים, דרש במפניע לשכנו בירושלים עיר-הקודש, היה (המשך בעמוד 14)

הצעידה שלא הגיעה לכתר היופי מפני ש

כלה נאה.



בספקנות. "אבל הוא לא יפה", אמרו. "אני אוהבת אותו", חזרה קטי. החברים עזבו אותה לנפשה. "המסכנה", נאנחו תוך זכאון כבר, "היא לגמרי מבולבלת."

★ ★ ★ גינה לבנה, מטבח לחתן

לא כולם היו כאלה. שהרי יש עוד אנשים, אפילו ברחוב דיונוף, אשר לגביהם אהבה היא מלת קסם. הם באו לקטי ולחצו את ידה בחמימות. "טוב עשית", אמרו. "רוב ההורים מגסים לנהל את חיי ילדיהם לא מתוך שנאה, אלא מתוך עודף אהבה. הם מגסים למנוע מילדם את הצרות שהם עצמם חוו על בשרם — וזו טעותם המרה. כי אין לבנות מיתרס בין אדם והחיים. עליו לשאת באחריות המלאה למעשיו. אם הוא מצליח — מה טוב, ואם הוא שוגה ונופל בפה — עליו, ורק עליו, לשאת בתוצאות. ולכן אנחנו מאחלים לך כל טוב, מקרב לב...". כן, גם אנשים כאלה יש בנמצא.

לאט לאט השלימו גם הוריה של קטי עם העובדה שבתם היחידה תחתן עם סופר צעיר ומבטיח, ולא עם עשיר זקן ומקיים. הווג שכן בית קטן בשיכון הקצינים, עם גן בשביל הכלה, מטבח מרווח בשביל החתן המתפאר במומחיותו בשטח הבישול, וטלפון (מס' 25446), עומד לשרות שניהם. נעשו הסידורים הדרושים לקיום החתונה. ואז נמצא שלא כל כך קל להתחתן בארץ. הפרוצדורה היא ארוכה ומיגעית, ולדעת אנשים חילוניים — מיותרת לחלוטין. בחורה שאינה דתית לא תציית לעולם לדינים החמורים ביותר של הדת היהודית לגבי טוהר, ובחורה דתית יודעת דינים אלה מומן. לפי דיני הסוהרה החמורים, אשה אסורה לבעלה כמעט שבועיים מתוך כל חודש. והיות והרוב המכריע של תושבי הארץ אינו מצייט לדין זה שחובר בתקופה בה ההייגיינה הציבורית היתה עדיין פרימיטיבית למדי, יש להניח שקרוב לשני שלישים מתושבי ישראל חייב נידה מכלל ישראל. מה טעם בהפצת דינים מיושנים אלה, שאיש לא דתי אינו מצייט להם? מה טעם בחטטנות הזוהרה, האדיבה אמנם, של הרבנים, בפרטים אינטימיים ביותר ועוד בנור כחות זרים? מה טעם במיסמכים מחוסרי-תוכן כגון תעודת רוח קות, למשל? מאלצים אנשים לשקר, ליהפך לעדישקה, לסלף עובדות.

במקרה של קטי היה המצב חמור ועדין במיוחד. אמה היתה נוצרית, בסרם נישאה לאביה. אמנם התגיירה לפני חתונתה, אך מי ערב שהרב שיגר אותה לא היה רב רפורמי — עובדה ההופכת את גיורה לפסול בעיני רבני הארץ, ואת קטי — לנוצריה! קטי ויורם, וחבריהם שהובאו כעדים, נאלצו לשקר בשטף, עד שכל הניירות סודרו ומועד החתונה נקבע סופית.

בא תורו של העלמון האחרון, שכלה חייבת לעבור לפני שירשו לה להתחתן. בישראל — המקרה. אמנם יש רבנים שמתעלמים מן הדרישה הזאת, ויש גם מקהאות שבהן תמורת שוחד אפשר לקבל את הפתק הנכסף גם בלי להירטב. אך הווג הצעיר החליט שמאס בתרמיות. "אם זהו המחיר שאני צריכה לשלם", אמרה קטי, "אלך למקוה בחפץ לב". וכך ליווה אותה יורם לפתח המרחץ, ערב החתונה. "תרחצי היטב", הפציר בה. "גם מאחורי האוזניים."

את החוויה הבלתי-נעימה של רחיצה פומבית במים לא נקיים ביותר עברה קטי בסבר פנים יפות. מנהלת המקוה, אף כי נגלתה כקוראה נלהבת של מדורה של קטי בעתון ההונגרי אוי קלט, לא הרפתה. ממנה אלא טבלה אותה במרחק, תוך מלמול פסוקים שלגבי קטי לא היתה להם כל משמעות.

אחרי שמונה ניסויים מיואשים הצליחה קטי לטבול כהלכה במים הירקרקים. כשיצאה מבית המרחץ, מבוישת ועצבנית, מבלי לשהות במקום אפילו כדי ליבש את שיערה הארוך, שתלה פרוע על כתפיה, מצאה את חתנה עומד בפתח, שקוע בשיחה עם חתלתול צעיר. בין



לפני החופה, היתה קטי צריכה לעבור תהליך דתי ארוך. בצילום זה היא נראית בכניסתה למקוה, כשראשה מכוסה במטפחת משי, לפי הלכות הצניעות של הרבנות.

ביום בהיר אחר, לפני כחודשיים, חזרה קטי רודר, הדוגמנית, לביתה, נגשה להוריה ואמרה: "אני מתחתנת". ההורים נדהמו. "עם מי?" שאלו, כשהתאוששו במקצת. קטי חייכה: "עם יורם מסמור".

תוצאת הודעה קצרה זו היה ריב משפחתי ממושך, והתוצאה של ריב זה היתה שקטי ארזה את חפציה ועזבה את בית הוריה. תחילה מצאה מקלט אצל יוחנן וריקה זראי, שהוכיחו נאמנות גדולה בעת צרה. אחרי-כן מצאה לה חדר משלה, בצפון תל-אביב. הידיעה על צעדה הנועז של הנערה הצעירה חישמלה את מרכזי הרכילות של רחוב דיונוף. מסכיב כל תסרוקת נאה ברוול ומתחת כל זקן פורח בכסית, התנהלו דיונים על המצב. לא עבר זמן רב וקמו לה לקטי שורה של יועצים, שמיהרו ליעץ לה מה לעשות — ומדוע לא. תחילה ניסו להשמיץ את החתן המיועד. הפיצו עליו שהוא בחר טוב. קטי, שבילתה את השנתיים האחרונות בפריז, לא הבינה את המשמעות הנוראה שיש לתואר "טוב" בארץ. "בטח שהוא בחר טוב", אמרה, "אחרת לא הייתי רוצה להתחתן עמו". "הוא יושב כל היום בכסית ושותק", אמרו. ושוב לא הבינה קטי שבחור שאינו עומד על רגליו וצועק, סימן שהוא לא בסדר. ראו שהיא תמימה, עברו להתקפת-מצת. "אין לו כסף, מגורו בצריף". לגבי החברה הנוצצת זהו שיא הדלות. בסולם העדיפויות החדש של המין האנושי צועד בראש איש שיש לו וילה ומכונית, אחרייו בא אדם שיש לו סתם מכונית, אחרייו אחד שיש לו דירה או שיכון. אחרייו בא סתם אחד, אחרייו יצור שגר בצריף, ולאחריו באות שאר החיות.

"טפשה שכמותך", אמרו, "בחורה יפה כמותך יכולה לתפוס לה מליונר, או אפילו דיפלומט ישראלי צעיר!". "אבל אני אוהבת את יורם", התעקשה קטי. החברים הביטו בה

זוג נשיקות

ריקה ויוחנן זראי מנעו שיוחנן וקטי עוצמים א' בתקופה הראשונה אחרי שעזבה את בית הוריה, התג



כדת

כיס בארמית.

מבט לאחור בשניות המעטות, בהן שתתה הכלה מכוס היין, מתחת לחופה, שקע החתן בהרהורים נוגים. היתה זו ההזדמנות האחרונה לסקור את ימי הרווקות שחלפו.

מבט לעתיד אורי זוהר, שחקן בצל ירוק, הביא ליורם מסמור מתנה שהוא מאמין כי תעזור לפתח שרירים הדרושים לבעל בעמיו.

המקוה קטי יוצאת מן המקוה, כשהיא טוהרה מכל הבחינות.

מה נוצרה, זכתה השבוע לעשרת הנשואין מיד הרב

גם הסדרה

הנערה והחתולון נתלקחה אהבה ספונטאנית. בלי הרבה היסוסים תפסה אותו בצוואר, והביאה אותו הביתה לשמש לה ידיו ורוע. ולזכר החתיה הבלתי-נעימה שקדמה לפגישה, קראה לחתול בשם "מקחה".

★ ★ ★

כזה בטרפו זכן

כל כמה שטכס הנשואים מאבד את תוכנו הדתי, מחשיבים יותר את צורתו החיצונית. שמלת הכלה, ההזמנות והכיבוד, מצטרפים יחד לסכום שבמקרים רבים גובל עם האגדות. חתונתה של קטי היתה צנועה באופן יחסי. פירושו של דבר, שלא היו יותר מ-150 אורחים, לא היתה סעודה חגיגית, אלא סתם קבלת פנים, וגם התנועות המסורתיות של שלושה כליזמרים משועממים הצטיינה בהעדרה. מזל נוסף, או אולי תכנון זדוני, זימן את החתונה ביום חידון התנ"ך הבינלאומי, וכתוצאה מכך נעלמו כליל כל האורחים עם הגיע שעת פתיחת החידון.

קטי ויורם התחתנו בגן הקטן שמאחורי ביתם החדש. אם כי לבני קטי היה הטכס הדתי נטול כל תוכן, וחלקים ממנו, כגון שבעת הסיבובים סביב החתן, גבלו עם המגוחך, בכל זאת החיבה מאוד מאוד את עצם החתונה, את השמלה הלבנה (טרפו), את הזר המסורתי (15 ל"י), ואת ההינמנה. שעות רבות עמלו על תסרוקתה בסלון פירולי. אמה, בעלת סלון לתפירה גבי, התקינה בעצמה את השמלה. "אינני מבינה מדוע יש מתנגדים לשמלת חופה", אומרת קטי, "הרי אפילו החיות היוצאות לחפש לעצמן כן-זוג, מתקששות, וכך נוהגים גם בשבטים הפרימיטיביים; ולכן אין שום סיבה, מלבד אולי סיבה תקציבית, שנערה, החולמת על כלולות בלבן עוד מימי הילדות, המתחפשת לכלה בפורים, לא תלבש שמלת חופה ביום כלולותיה. אה, כן, ויש עוד סיבה, אולי הסיבה החשובה ביותר — היופי. אומרים שכל נערה יפה ביום נישואיה, מלבד השמחה שמחממת את לבנה, יש לכך סבה נוספת. היא לבושה יותר טוב מכל חברותיה, לובן השמלה מבלוט אותה במיוחד, וההינמנה מעדנת את תווי פניה. היום זה אפילו חסכוני לתפור שמלת חופה. בעבר נהגו ללבוש את שמלת החופה שבאה בירושה מהסבתא. עכשיו הנערות תופרות שמלה חדשה, שמלה שבאופנה, ואחרי החתונה מתקניות להן שמלת נשף ממנה למי יש כיום מקום בארונות לשמלת-ענק שהולכת ומצהיבה?"

שמלתה של קטי היתה מבד ברושה מצבע לבן שזור בכסף, מאחורנית טרפו, ומלפנים חובקת את הגוף, ההינמנה כאילו יצאה מתסרוקתה. בצורת קוקו, כשהיא מהודקת לשערות במחורות פנינים. הזר שהיה מחציתו מפרחים כתומים, הוסיף גזן לתלבושתה. בשעה ארבע אחרי-צהרים הוכנס הזוג לחופה כדת וכדין, לעיני קומץ קטן של חברים ובני משפחה. האורחים התחילו להגיע רק בשעה חמש. ישבו על הדשא ושתו, או שרו שירים חסידיים בחדר האוכל תחת שרביטו של שמואל הכהן, המומחה הידוע לזמירות. מלבד המתנות השגרתיות, קיבל הזוג מספר חפצים אוריינאליים ביותר. אורי זוהר, למשל, הופיע, כשמחתת זרועו מכשיר קפיצי העוזר לפתוח השרירים. "המתנה", טען אורי, "מיועדת לחתן, ולא לכלה, ומטרתה לפתח שרירים הנחוצים לאדם להגנתו העצמית ולביסוס עתידו."

את ירח-הדבש החליטו בני הזוג לבלות בביתם, לשם נהר זרם של חברים, אשר באו לברך ולשמות. "אמנם", טען החתן, "זה יותר יקר מבית דולפין אבל מה לעשות, אנחנו מרותקים לעיר. קטי מקבלת קטנוע למברטה והיא מתכוונת לבחירות בכל הרצינות. איך השפיעו עלי חיי הנשואים? באופן חיובי בהחלט. אני חש עצמי הופך יותר אנושי, יותר סובלני."

"הנה, אתמול, למשל, פתחתי את מקלט הרדיו ובהיסת-הדעת סובבתי את הכפתור לקול ישראל. ומה אני שומע, לתמהוני הרב?"



ס לכלה המאושרת שתי נשיקות מצלצלות. בעוד עיניהם בהנאה, פוקחת ריקה עין בוחנת על יוחנן. קטי אצל משפחת זראי, עד אשר הסתדרה בחדר משלה.



אחרי

החופה, מחייכת קטי באושר אל האורחים הרבים. היא עמדה על כך שתחתון בשמלת-כלולות לבנה (טרפו ממיטב האופנה), עם כל גינוני הטכס של חתונה מסורתית.

אחד משמין את המחלקה לדראמה שאוניברסיטת תל-אביב עומדת לפתוח בקרוב, ואת מוריה, שאליהם אני נמנה. מיד הכרתי את הקול, היה זה ידידי הותיק שרגא פריימן, שמאו נבחר לחבר הנהלת הבימה לתקופת שנה, מחשיב את עצמו כקומיקאי, נו, כמוכן שמחתי מאוד. יש את מי להשמיץ. אך הנה, אני מהסס לפתוח את פי. לא נעים... אשתו בחורש השמיני; וגם שרגא עצמו... עיני החתן נעשו חולמניות והוא לא סיים את המשפט. מתוך האמבטיה בקצו צריחות וצחחות. קטי מנסה לרחוץ את החתול. "אתם רואים?" אמר החתן ושקע עמוק בתוך הכורסה, "חיים שקטים... הכל בא על מקומו. יש סוף לכל עניי, וכל אי נעימות קטנה עוברת עם הזמן. זו התקפה היחידה שאפשר להושיט לנזרות הבאים, ולעובדי משרד הבטחון..."

קטי נכנסה לחדר רטובה — את החתול לא הצליחה לרחוץ. שאלנו אותה איך התרשמה מחתונתה. "החופה היתה מצחיקה", אמרה, "והייתר היה מעייף. קבלתי יותר נשיקות ביום אחד מאשר בכל תשע-עשרה שנותי עד כה." וחיי הנשואים? "זה מעסיק נורא... זוהי כנראה עבודה מלאה." יותר מזה לא רצתה לומר דבר על הנושא. על חתנה היא אומרת — "הוא קצת מוזר. לפעמים ימים יושב לו בשקט יום שלם, ופתאום מתפוצץ מצחוק. אי אפשר לריב אתו. זה נורא מעצבן. והוא אוהב תבלינים. לפעמים אני חוששת שאוהב תבלינים יותר מאוהב אותי. את כתביו עוד לא קראתי. אולי זה יבוא עם הזמן." מה תכניותיו לעתיד? על כך היא עונה בפשטות: "מטמורים קטנים." החתן מעיר מתוך כורסתו. "תגידי שאת רוצה לסיים את האוניברסיטה, אחרת עוד יחשבו שאת לא אינטליגנטית." "מדוע לא?" שואלת קטי בתמהון, "הרי התחתנתי אתך!"



אדם וחוה "זו תמונה סמלית לגמרי", מבטיח יו"ר, "ואין בה שום רמז לעץ הדעת."

האב ובתו אבא מחבק את הכי לה, ושניהם קורנים מאושר, למרות שהתנגד בתחילה לבחירתה.

החתומה יורם וקטי חותמים על הברית החדשה ביניהם, לקריאת "עוד הפעם" של הצלם.

יה וישראל הרב קורא את סעיפי הכתוב בה. למרות המשפטים הארוכים פני הזוג בחיכים גדולים. העיקר שזה כבר נגמר.



שרשרת השוטרים לפני ה"שופרהימל"
"איפה הייתם בשטח?"

חנות בה תוכל עקרת-הבית לבחור את כל מצרכי המזון שלה בעצמה, באולם גקי, בעל מיווג אויר, ללא צורך לעמוד בתור, ואשר יובאו ישר לביתה.

לאורחי תל-אביב, אשר רובם קונה את מצרכי המזון שלו בחנויות צרות, במח' גקי, בתורים, בזיהום, בישרה פתיחת ה' שופרהימל הראשונה תחילתה של תקופה חדשה. בעלי הון אמריקאים עומדים לבנות בזמן הקרוב רשת של 20 חנויות מסוג זה במתכונת אמריקאית. פירושה של שיטת קניה זו, היא נוחיות, היגיינה ואף הוזלה של המצרכים.

אולם לגבי 15 אלף חנוני המזון בישראל, מהם מרוכזים חמשת אלפים בתל-אביב בלבד, סימל הסופרמרקט קידום שבא לחסלם. כמו העגלונים שסרבו להתיר למכוניות לנסוע ברחובות, כדי שלא ישללו את פרי נסתם; כמו האורגים האנגלים שקמו לנתן את הנולים המיכניים בראשית ימי המה' פכה התעשייתית, קמו השבוע חנוני תל-אביב למנוע את פתיחת הסופרמרקט הראשון.

איפה הייתם בשאטטה? לולא גנע הדבר בגורלן של אלפי משפחות המעמד הבינוני, המטופלות בילדים, היתה גראית מגוחכת הפגנתם הנואשת של עשרות חני' חנים נושאי-כריות, מול חלונות הסופרמרקט.

ביאושם כילו המפגינים את חמתם ב' עשרות שוטרים, שהגנו בשרשרת על ה' חנות, קראו לעברם: "שאטטה! שאטטה! אי' פוא הייתם בשאטטה?" ברגע בו החלו ה' מפגינים-ברשות להתקרב לחנות, נאלצו ה' שוטרים להיכנס עמם בקרב מכות. לבסוף, אחרי שסיסמאותיהם נקרעו בידי השוטרים, אחרי שהביעו את זעמם באמצעות צעקות ברמקול, הבטיחו התחזנים: "אנו נחזור הנה יום יום! לא ניתן לפתוח את הסופרמרקט!"

אמר ברטרנד לואי, נשיא חברת המש' קיעים האמריקאים שהקימו את השופרהימל, טל, שצילם במצלמת קולנוע את המפגינים: "במקום להוציא מרץ על הפגנות, מוטב שיוציאו אותו לשיפור תנויותיהם!"

בפי החנונים הממורמרים, היו כמה טע' נות צודקות: מקימי הסופרמרקט קיבלו מן הממשלה הלאומית בשיעור של שני שליש מהסכומים שהשקיעו בהקמת חנויותיהם. שיתנו גם לנו הלוואה כזו! קראו המפגינים, "ואז גם אנחנו נשפר את החנויות שלנו!" הוסיף דובר המפגינים: "כיצד מעזים הממשלה לתת כסף — ש' בחלקו נגבה מאתנו כמסים — לאנשים אשר יורסו את קיומנו? ובכלל — האם לא נותרו עוד מיפעלים הזקוקים לפיתוח ב' איזורי העליה או בנגב, כדי שהממשלה תתחיל להשקיע כסף במסחר, בתל-אביב?"

אלא, שצ'ם כל ההגיון, היתה מלחמתם אבודה מראש. כשם שהמכונית ירשה את הסוס יירש הסופרמרקט חלק גדול מן ה' חנויות הקטנות.

נוער

חמש שניות של פחד

קוראיו הקבועים ומנוויו של בטאון ג' דודי הנוער בזה"ל, במחנה גנ"ע, זכו השבוע למכתב משוכפל שהגיע לבתייהם. "הנדון", כתבה מזכירות מערכת במחנה גנ"ע לקוראיה: "חמש שניות של פחד..." הדודי המכתב: "כותב לנו דוד זילברמן מנתניה: עמדנו מספר חברים ברחוב, ו' הנה נגש י.מ. שהיה שכני לספסל הל' מודים, אל אחד החברים. אופניו הנאים

במדינה

(המשך מעמוד 11)

לו עיסוק אחד חשוב: לשכנע יהודים תי' מנים לשלוח את ילדיהם לבתי-ספר דתיים. למרות שלא השיג משרה, אלא קיבל רק תמיכה של 50 ל"י לחודש (בתוספת שלוש ארוחות ליום לעצמו) בשיבת הרב קוק בה למד, ופירנס בקושי את שלוש בנותיו, ניהל אלשיך את תעמולתו לשם שמיים. לפני שלוש שנים החליטה מפא"י כי הגיעה השעה לחולל מהפכה במערכת תל' פיות הירושלמית. מיטב עסקני המפלגה נא' מו בפומבי, מיטב המתנות חולקו בשקט, כדי להעביר את ילדי התימנים לבית-הספר הכללי. הנצחון נראה מובטח. עד שבא יום הרישום ונסתבר כי רוב בני המקום הצביעו בעד בית-ספר דתי.

אנשי מפא"י המרוגזים ערכו חקירה, מצאו שמישהו כירסם בשקט את יסודות בנינם. מישור זה היה יחיא אלשיך. ה' תוצאה: באחד הלילות התנפלו אלמונים על יחיא, שברו את עצמותיו. **לא יחדיו.** אלשיך קיבל את המכות באהבה, לשם שמיים. המחמאה שהיתה כ' לולה בהן נעמה לו יותר מכל תשבחות חתונת התנ"ך. "המסיבה (במועדון יחדיו) כאבה לי יותר מן המכות", אמר השבוע.

מפלגות

המזכיר שוחרר

הפרט הבולט ביותר בהודעת המשטרה על גילוי רשת הריגול הפרו-סורית בגליל (העולם הזה 1090) היה, כי בין העצורים שני מזכירי מק"י. כבר למחרת ההודעה, אחרי 17 יום של מעצר, שוחרר אחד משני המזכירים. אך הידיעה לא זכתה כמעט ל' פירסום. המשטרה עצמה לא הזכירה אותה. שיהוררו של סלים אברהים כנעני (28), מזכיר מק"י בכפר עראבה, היה שיתורר ללא תנאי. הוא לא נתבקש אפילו לחתום על ערבות. לעומת זאת חתם על מיסמך מסוג אחר: הודעה על חלקו ברשת הריגול. הודה כנעני: חוסיין גרבוני, מורה שפוטר מעבודתו לאחר שסייד להשתתף בחגיגות העשור בבית-הספר ואף הסית את התלמי' דים ללכת בעקבותיו, פנה לכנעני בהצעה להצטרף ל"תנועתו". את מטרות התנועה, לרברי כנעני, סירב גרבוני לגלות, כל עוד לא יודיע כנעני על נכונותו להצטרף אליה. אפילו קול העם ואל-איתחאד של מק"י לא נתנו פירסום לשיחרור. הם כבר חשבו, כנראה, על היום בו יופיע מזכירם על דוכן העדים, כעד המשטרה, ויעיד נגד יתר ה' עצורים — ובכללם איברהים אל-פחמאויי, מזכיר מק"י בכפר טמרה.

מסחר

אל הקרב, חנווני!

באולם הענק שבקומה הראשונה של מגדד השחקים התל-אביבי הגדול ביותר, בנין בן 10 קומות הולך ושלם ברחוב בן-יהודה, מול רחוב פרץ סמולנסקין, עס' קו עשרות עובדים בהכנות קדחתניות. הם הטעינו מאות פריטים על גבי האצטבות הארוכות והמכסיפות, הכינו את עגלות המשא המסוגלות לשאת ירקות ותינוקות. היו אלה ההכנות האחרונות לפתיחת חנות המזון הראשונה בישראל מסוג סופרמרקט,

שרות הסעה לנשף מלכת המים '58

באי הנשף יוכלו לנסוע למלון רמת-אביב באוטובוסים המיוחדים של חברת "סייטסיאנג" מרחוב הירקון 81, תל-אביב. תחנות איסוף מיוחדות ברחוב שלמה המלך פינת ארלוזורוב וליד שיקון מגורים, פינת כביש נתניה. עם סיום הנשף יעמדו מכוניות לשרות הקהל לכל חלקי תל-אביב ולרמת-גן.



הראיתם את הסרט "עולם הדממה" זה עתה הופיע בהוצאת "הדר" הספר

עולם הדממה

מאת ז'אן קוסמו

אשר תגליתיו והרפתקאותיו התת-ימיים יצאו להם מוניטין ברחבי העולם.

מחיר הספר 5 ל"י.

עד ראש השנה מחירו 4.500 ל"י. בלווי עשרות תמונות מרהיבות עין



ספול מיוחד להפסקת

נשירת שערות ומניעת קרחת

מאפשר: 1. הפסקה מוחלטת של הנשירה 2. הצמחת שער חדש

אחריות גמורה — במקרה של אי הצלחה, יוחזר הכסף

רובינס קוסמטיקום

בהנהל סר א. רובין, ביוקוסמטיקאי מדופלם

תל-אביב, רחוב פינסקר 2 — טל. 22128

תיאטרון

רחמים לגלאי

פייטה (ערב קריאה בהתיאטרון הקאמרי) היא אלת הרחמים, שגויסה לקריאתו של בנימין גלאי כדי להגן על הלכוד תיו הפסוקות בדיני אמנויות למיניהן. כל מי שיצא מאולם הקאמרי אחרי שהקשיב במשך שעה ארוכה לקריאתו המבוזממת (שמואל בונים) של פייטה מאת בנימין גלאי, היה בדעה אחת: גלאי עצמו זקוק לרחמים.

את פייטה כתב גלאי כדי לעסוק, בירור שלים ובדפורמציות הפלאסטיות שלנו, בי דבריו בתוכנית התיאטרון. זמן רב לפני שפרשת הצייר זריצקי צפה ועלתה על פני גליה הדלוחים של וועדת העשור, ועוד בטרם שיגר ביגדי את כתביהשגותיו על נגינת התקווה, יצא גלאי לעסוק באמנות המודרנית. אם עשה זאת באמצעותה של רומא, שם מתחוללת עלילת פייטה, ואם קרא לי עזרתו — פרט למפיסטו, פיגמליון ושאר יצורים קלאסיים, גם את הטובות שבמילות השפה האיטלקית — היתה זו, כמובן, זכו תו להוכיח כי אפשר לכתוב מחזה „מקור רי“ ו„ישראל“ כפי שסבור הוא לתומו, גם מבלי להיזקק לשפה העברית-ישראלית עצמה וליצורי ארץ-ישראל בכבודם ובעצמם.

בביצועם של שחקני התיאטרון הקאמרי (יוסף ידן, משה חורגל, אברהם בן-יוסף, יהודה פוקס, יוסף כרמון, הלל נאמן, זהר רירה חריפאי, אורנה פורת ועדנה פלידל) ויחד עם קהל התיאטרון מצויין כמו זה התיאטרון ללילות הקריאה של התיאטרון התיאטרון — עברה קריאת פייטה ללא תקלות ומכשולים. עלילת העדשים של ג'וליו (אברהם בן-יוסף), צייר מודרני המצייר אשה בעלת עין אחת באמצע מצחה ומבטיח לפייטה (יוסי ידן) לשאתה לאשה — נתקבלה בסלחנות על-ידי הקהל, שהגיב בי ענין לרעיונותיו הלא-חדשים של גלאי וליצוריו הלשון המיוחדים לו.

מתנה מן השמים. פי כמה גבר ענין הקהל, כאשר עלו על הבימה המוצפת אור כל אלה שהבטיחו להשתתף בחיכוך על המחזה פייטה: בנימין תמוז, פסל וי-משורר; דוד גרינברג, צייר ומבקר קולנוע; יוסף זריצקי, גיבור פרשת-קולק, שזכה ליסור של מחאות-כבדים.

פרט לתמוז שהסתייג במקצת בתפקידו כמתנה מקשירת כתר-הלל, ולגרינברג, התיאטרון זריצקי מרוב נחת: „... דחקה הצגה זו היא מקורית“, שיבח הצייר הקשיש, בעברית עלגת ובמבטא רוסי, „ואם היא מקורית, אז היא ישראלית... בשבילי זו מתנה מן השמים“.

היחיד שקם מתוך הקהל לתקוף את גלאי, לכל אורך הקו וללא רחמים, היה המבקר הצעיר (24) דן מירון: „זהו הצגה הלגארית של מודרניזם... לא נוצרה כל מציאות בימתית... האנשים האלה אינם חיים, אינם יוצרים דמויות: הברק שבפייטה מוגיש את הריקנות שבה.“ הקהל מחא כף בהתלהבות: היתה זו דעתו של כמעט כל מי שישב באולם.

בידור

מאה עשרים תה

בגופיות, מכנסים קצרים ורגלים יחפות עסקו השבוע שמונה שחקנים באחת מחזרות התיאטרון המבדחות ביותר: הם חזרו על קטעי הופ, עברנו... תוכניתה החדשה של להקת בצל ירוק.

עם טקסטים משובחים של דן בן-אמון ואפרים קישון ועם פזמונים מבריקים של חיים חפר, נעמי שמר ודן אלמגור, יצאו הבצללים הירוקים, שהבשילו תוך כדי הצגות התוכנית הראשונה, לדרך הילך של עולם הבידור הישראלי, בערב ראש השנה הקרוב.

על סף השנה השניה לקיומם לא התפארו עוד שחקני בצל ירוק ומנהליו ביחודם החלוצי, כאשר הקימו את התיאטרון החדש, סיפור נסים ופלאות על היותם חברי קיבוץ ספר, על שעות העבודה שישקיעו כל אחד במטבח, במספוא וברפת ועל היתרומה הגדולה שיתרמו לעולם התרבות החלוצית המתקדמת. כתום שנה הכל כחלום לא-מוצלח: „אנחנו אגודה עותומאנית שאינה מחלקת רחמים“, הודיע ענינית חיים טופול, כוכב התיאטרון ומנהלו, בין ביקור חסוף בבית-החולים בו מתגוררת בתו

ברק משי לשערותיך



נקה אויל שמפו

מטפח ומיפה את שערך

עם לנולין (ירוק) לשער רגיש "Ricinated" (סגול) מרחיק קשקשים חדש! בקבוק זכוכית 0.900 ל"י בקבוק פלסטי בלתי שביר — 2.00 ל"י. בכל אריות ענק של „טקסטיל-שמפו“ נמצא בקבוק מיניאטורי של נקה אויל שמפו—חנם, המספיק לחפיפה אחת.

תוצרת נקה — תוצרת איכות • המפיצים היחידים חברת נורית בע"מ

בוא ראה ותהנה

הופעות אחרונות בת"א

פיקולי

הברור רכר הצבור

יום-יום 8.30—4.30

יום ו' 4.00—1.30

כרטיסים — רוקוקו — כנף

ובקופות קולנוע פאר.



בי"ם לנהגות גדול ומשוכלל, חוראה עיונית ומעשית לכל סוגי כלי הרכב ע"י מורים מוסמכים. קטנועים, אופנועים, מכוניות, אוטובוסים. טלפון 61844



תל-אביב רח' השומר מס' 5 פנת רח' נחלת-בנימין 12



SCHERK

עוצר זכרון
תאב מציין

בין אם פניך מאופרות או לא, עור הפנים תמיד קובע בהופעתך. יכולה את לשפר אותו עוד היום במי-פנים "שרק". מבחן שרק שאינו מאכזב לעולם מראה לך "שחור על גבי לבן". איך הופך עורך להיות רענן יותר, נקי יותר ופניך צעירים ונאים יותר.

מבחן שרק — אינו מאכזב מנקה את פניך בדרך הרגילה עד שהן "נקיות" לחלוטין. הרטיבי חתיכת צמר גפן במי פנים שרק ועסי את פניך היטב. הצמר גפן נעשה כהה בעוד שפניך נוצצות מנקיון. שרק מרענן ומנעים.

Scherk
Face
Lotion

מחיר הבקבוקים:

1.800 ל"י — 3 ל"י



המפיצים היחידים בישראל חב' נורית בע"מ

CLIMAX
MASTER DETECTIVE
PHOTOPLAY
SPORT
TRUE DETECTIVE
TRUE LOVE
TRUE STORY
TV RADIO MIRROR

הירחונים האמריקאיים הידועים הגיעו שוב ארצה ונמצאים למכירה אצל כל מוכרי העיתונים. המפיץ הראשי: דוד טופל ובניו, תל-אביב, רחוב אחד העם 24, טלפון 65673.

הספוטניק הירושלמי פועל

המשטרה נאלצה לפנות אתמול את רחוב בן-יהודה בירושלים כאשר נוסתה רקטת הירח אשר סובבה באופן חופשי מסביב לירח עשוי מקרטון בחלון הראויה של החנות שורץ. חלון הראויה מוקף דרך קבע סקרנים אשר אינם יכולים להסביר לעצמם העניין. ההסבר הוא כנראה שכדור הגומי האדום מוחזק באויר ע"י זרם אויר המכוון דרך משקפת של האסטרונם.

חלון הראויה עם הפרסום האורגנילי שייך לבית-חרושת לעטים כדוריים "רולקס".

התיאטרון הקאמרי מציג:

בגלל חגורה

הקיסר ג'ונס

מאת

בן ו. לוי

מאת

יוג'ין אונייל

בת היומיים, לבין ישיבה על רגל אחת עם אנשי להקתו.

השכנים מפריעים. אילו היו אני שי בצל ירוק ובעלי מחלקים את הרתחים, אין ספק שהיה להם מה לחלק: הצלחות הקופה של כביט הרש, תוכניתם הראשונה, עברו על כל המשוער.

בתוכנית השניה מקחים אנשי בצל ירוק לעלות על הראשונה. סיפר אורי זוהר על חזיתו, בדרך להצלחה: "אנחנו עובדים במרתף מסויים ברחוב פינסקר, השכונה כולה קשרה עלינו קשר והחליטה להפריע לנו בחזרות. כל פעם שיוסלה (האקורדיון) ניסט) רוצה להתחיל לנגן, מתחיל מישוה בבית השני לכוון את הפסנתר..."

על מה שיהיה בתוכנית החדשה הופ, עברנו... חתקשו השחקנים לדבר. כל עוד שאפרים קישון לא חזר מארצות-הברית לא בטוח עדיין שום דבר: כי קישון הוא הכל יכול בלהקה, שהוא גם אחד ממסדיה ושותפיה.

רק בפרט אחד אין חילוקי דעות בבצל ירוק, בו מתנהל הכל בחזרות ואחריהן בדרך דימוקראטית של חיכוחים והצבעה: המיספר הטוב ביותר בתוכנית הבאה יהיה פזמון הכנסת של חיים חפר ומשה וילנסקי, פזמון סאטירי על הכנסת, על המזנון ועל התה, על הקואליציה ועל האופוזיציה, ש-הסדהכל שלהם, בחרוניה של חפר, הוא: "מאה עשרים תה".

מאחורי הקלעים

ג'ורג' וואל חוזר

מהפכת חצר שקטה התחוללה ה שבוע במשרדו של תיאטרון זירה, השוכן בחצרו של בית תנועת המושבים: אברהם ("פשול הגדול") דשא, מנהל התיאטרון, עזב את עבודתו הפעילה ופינה את מקומו לג'ורג' וואל, מנהלו ובעלי לשעבר של זירה-מי. אחרי שבפאריס, בה ביקר לאחר רונה, סיפר דשא למכריו כי הוא עומד לפתוח בית קפה בתל-אביב, החליט בישראל לפתוח לו משרד אמרגנות פרטי והוא כבר מנהל משאומתן עם להקת בצל-ירוק ל-אירגון הצגותיה בעונה הקרובה. למהפכה בזירה לא תהיה כנראה שום משמעות כלכלית, אך התוצאות האמנותיות תהיינה כנראה חד-משמעיות: אחרי שבועונה החולפת הציג התיאטרון אך ורק מחזות מוסיקאליים, ימשיך וואל ויתמיד בקו זה, בד בבד עם המשכת הצגותיהם של מחזות מקוריים ש-לא מצאו את מקומם על במות אחרות, או הזומנו במיוחד לזירה... מועדון יום-ראשון אמנותי יפתח בקרוב, בהנהלתם של יורם מטמור והעיתונאי ישעיהו בן-פורת, באולם תיאטרון זירה. במועדון יקראו שחקני התיאטרון ושחקנים אחרים יצירות דראמטיות מודרניות, שאחריהן ית בקש הקהל להביע את דעתו עליהן, על הרעיונות שבהן ועל האפשרות להצגתן בארץ בתיאטרונים מקומיים. תהיה זו תור כנית מקבילה במידת מה לערבי ההקראה של המחזות המקורי בתיאטרון הקאמרי... מחזה מקורי נוסף יוצג בעונה הקרובה בתיאטרון זוטא. ביום גישואי של יורם מטמור, שילם לו מאיר ינאי, נציג התיאטרון דמיקדימה על חשבון המחזה שיכתוב מטמור לתיאטרון זה... מסלול מיוחד לעגלות נכים יוקם בתיאטרון הבימה. בדומה לתיאטרונים החדשים בארצות אירופה, יוקצה גם מקום נפרד לעגלות הנכים שלא יוצבו עוד במעברי המושבים הרגילים... לפזמון הנפוך מאד של נעמי שמר, שיר הזמר הנודד, מתוכניתו הראשונה של בצל ירוק, יתיה המשך בתוכנית השניה: היסודי, פזמון על אותו נושא... תפקיד חדש בעולם התיאטרון המציאו חברי הנהלת החדשה של התיאטרון הקאמרי. מדי ערב נמצא אחד מחברי הנהלה במשרדי אולם-נחמני, כשהוא נושא את התאר "מנהל-תורן". תפי קידו של המנהל התורן: טיפול בתלונות הקהל, השגחה על מכירת הכרטיסים, עבודת הסדרנים ומהלך ההצגה... בית-עם, אולם תערוכות וברית שחיה הוקמו בכאר שבע, בכספי נדבנים אמריקאיים. על המאור רע התרבותי הודיעה הקרן למען מוסדות תרבות בישראל (קרן נורמן) בביליטין לעתונות: "אילו יכול אברהם אבינו לעמוד על סף הבית הקריר, אין ספק שהיה נהנה לראות את הצעירים הבאר-שבענים כיצד הם מונקים וצוללים לתוך בריכת השחיה... מרתף היין של מועדון התיאטרון יהפוך ממוצאי ראש השנה לבימת הופעה תחת הקבועות של הנוג זראי. יוקה ויוחנן יופיעו לילה-לילה במרתף, בצרור פזמונים שנאסרו לשידור בקול-ישראל, בפזמוני עמים מעובדים ומתורגמים, ובהופעות מוסיקאליות מיוחדות.



שחקנים ויטאלה ודארק ב"חולשת בשרים"
האמת במערומיה

ספורט

כדורגל

לעג וקלס

לפני כחודשיים התרחש על מגרש הכדורגל של איצטדיון באסה ביפו אחד המחמ"רים המבישים ביותר בתולדות הכדורגל הישראלי. במסגרת משחקי הגביע, בהתמודדות בין קבוצות מכבי תל-אביב להפועל תחת-הקנה, טעה השופט אברהם דודאי, פסק שער בלתי-מוצדק לרעת תחת-הקנה. כל אחד משבעת אלפי הצופים שנכחו במגרש היה עד לאשר התרחש אחר-כך. פקעת של כדורגלני הפועל סבבה את היד שופט. כמה מהם דחפוהו בידיהם, אחד תפס את גרונו בשתי ידיו, אחד או שניים מהכדורגלנים היכו אותו. באותם רגעים לא היה כלל ויכוח אם אנשי הפועל פתחו-תקוהה התפרעו או לא, היכו בשופט או לא. אלפי עדים היו לכך. תמונות של צלמי עיתונות יכולות להעיד על כך עד עצם היום הזה. הויכוח היה נטוש או סביב השאלה: האם היתה ההתנפלות מוצדקת או לא?

פחות מחדשיים עברו מאז אותו יום. השבוע, בעיריור שהגישה אגודת הפועל פתח-תקוהה על החלטת ועדת הליגה והגביע של ההתאחדות לכדורגל, לפסוק נצחון של 3:0 באותו משחק למכבי תל-אביב, קשה היה להאמין להערות שהשמיעו אנשי הפועל פתח-תקוהה.

בעצם, השופט אשם. קבעו אנשי הפועל בעיריורם: "לפי כל העדויות... מסתבר כי השופט דודאי היה אשם בהפיכת המשחק. יש להניח כי לאחר שהרגיש כי נהג שלא כשורה, לא היה מסוגל מבחינה נפשית להמשיך לשפוט, לכן ירד מהמגרש... לאור כל אלה מתבקשת הידועה... להחליט על משחק חוזר בין שתי הקבוצות."

היתה חוצפה ועוות-מצח מדהימות בניתוח הפסיכולוגי של אנשי פתח-תקוהה, אשר ניסו לשקר ולשנות עובדות שהיו גלויות לעיני שבעת אלפי צופים. אולם לא הם היו אשמים בכך. היו אשמות בכך ועדותיה השונות של ההתאחדות לכדורגל, אשר בחדשיים האחרונים הביאו להרמת הראש ולחוצפתם התהומית של אנשי הפועל פתח-תקוהה.

בכל ארץ אחרת היה מעשה מסוג זה שעשו שחקני הפועל פתח-תקוהה גורר אחיזת ריו עונש חמור ביותר. רק לפני זמן קצר הענישה ההתאחדות לכדורגל בהולנד קבוצה שהתפרעה, בהרחקת כל שחקניה לכל ימי חייהם מהכדורגל. בישראל, בה שיקולים אגודתיים של מרכזים מפלגתיים קובעים את רמת הכדורגל, קובעים אותם שיקולים גם את רמת הצדק. למעשה נעשו רק שניים משחקני הפועל פתח-תקוהה בהרחקתם ממגרש הכדורגל — לשלושה חדשים בהם היתה ממילא פגרה בכדורגל.

שוב לא היה טעם להגזיז או להתעצב על מה שמתרחש בשדה הכדורגל הישראלי. ביום בו הפכו כדורגלנים מכחי-שופט לצדיקים גמורים הדורשים דין צדק לעצמם בתארם את השופט המוכה כחסר שווי משקל נפשי, אפשר היה רק לחזק לבדיחה שמה ההתאחדות לכדורגל בישראל. בשבוע הבא תתכנס ההתאחדות לכדורגל לאסיפה כללית כדי לסכם את עבודתה ולהתחיל את דרכה לעתיד. באותה אסיפה ישבו, בין השאר, גם נציגי האגודה שעשתה מעשה פנחס ובאה לדרוש שכר כומרי.

קולנוע

סרטים

אהבה בע"מ

הזיגזג בשרים (גרמנית, תל-אביב: בריטניה) היא אחד הגורמים העיקריים לזנות. מחקרים סוציולוגיים הוכיחו כי ה'אהבה' הניכר ביותר של היצאניות התחיל במקצוע זה כתוצאה מאהבה לגברים, שאל-צון לפרנס אותם בדרך זו. עובדה זו ידועה לא רק לסוציולוגים אלא גם לכנופיות סר-סורי הזנות, המשתמשות בה כדי ללכוד בעזרתה בנות תמימות.

אחת מכנופיות אלה היתה כנופית האחים גיאני בלונדון. האחים ממוצא איטלקי, שי-שלטו על איזור משלהם ברובע סוהו ה'לונדוני, הצליחו באמצעי פשוט להקים אי-גוד מקצועי של יצאניות, אשר תעבדנה ל-מעגם. אחד האחים היה מתאהב בקרבן — נערה כפרית תמימה, בצאתה לחיי העיר, אחרי שהצליח לכבוש את ליבה וגופה של הנערה, היה האח משחק את תפקיד המ'אהב האומלל שרק נערות מסוגלת להצילו בצאתה לרחוב. הנערות, אחרי שעשו את הצעד הראשון, היו ממשכיות בדרך עד תומה.

עובדות אלה היו ידועות למשטרה ה'לונדונית. אולם זו היתה חסרת-אונים, מ'אחר שהנערות סירבו לתת עדות מרשיעה נגד האחים גיאני, מהם פחדו פחד מוחלט. היה זה עתונאי שנטל על עצמו את ה'מיבצע, הצליח להביא הוכחה נגד האחים, שהועמדו לדין.

מעשה שהיה. על פרשה זו, שאירעה במציאות, מבוסס הסרט. הוא אינו סרט ריאליסטי, שכן השמורות והפוריטניות ה'ריטיים הביאו לידי כך שבסרט בו נראות פרוצות על הבד כל העת לא נשמעת אפי-לו פעם אחת המלה פרוצה. אולם הוא סרט אמיתי, המבוסס על עובדות המשכונות ב'אמיתות.

מסוג כך אפילו דלות העלילה הדרמטית, שהיא נושאה למדי, ומשחק הדרמטי יתר על המידה של ג'ון דארק בתפקיד הסרסור, ומילי (עושה ההיטס) ויטאלה בתפקיד ה'נערה הקרבן, אינם גורעים מאיכותו של הסרט. יותר משהוא סרט בידור, חולשת בשרים הוא סרט תעודה צנוע, המדגיש ב'פעם נוספת את חוסר-האונים של החברה ללחום בתופעות חסא חברתיות, שמקורן ביצרי לב אנושי.

טירוף אנגלי

מי עשה זאת? (צפון, תל-אביב: בריטניה) היא קומדיה בריטית מטורפת. אולם מלבד עובדה זו היא גם קומדיה קול-נועית. למעשה, הקומדיה הקולנועית ביותר שנראתה בארץ בשנים האחרונות. היא אמנם קומדיות טובות ממנה ומצחיקות ממנה. אולם אלה לא היו קומדיות קולנועיות. עיקר כוחן היה בסקסט, או בקומיות של שחקניהן, לרוב היו אלה גם קומדיות אשר בה במידה שהיו קומדיות-בד טובות, היו גם קומדיות במה טובות.

אם מי עשה זאת זכאי לתואר קומדיה קולנועית, הרי זה משום שבזיל דירדן ה'במאי ביסס את הקומדיה שלו לא על בני היל הקומיקאי, גיבור סרטו, ולא על לה'טוטי מילים, אלא על להטוטי מצלמה ו'עריכה קולנועית, הנותנים את קטעי הסרט הטובים.

כך, למשל, הסצינה בה מפעיל אחד מ'גיבורי הסרט מכונה לשינוי מזה-האוי, המחוללת תוך שניות סופות רעמים או סופת שלג; או הסצינה בה נוהגים שניים מגיבורי הסרט מכונות בירה על מסלול של מירוץ מכונות ישנות, מסייעים את מכונותם במהירות מטורפת בכיוון הפוך למכונות הדוהרות מולם, הן סצינות קומ'יות-קולנועיות טהורות.

גיבורו של הסרט הוא בני היל, עובד-במה בתיאטרון קרח, אשר אחרי שזכה בתחרות בלשית בכלב בלשים, מחליט ל'היהפך עצמו לבלש. בני התמים, הדומה לבוב הופ, נקלע לתוך רשת רגול מורחית, המתכוננת להעביר איש מועד גרמני אל מעבר למסך הברזל. הוא גם נקלע באותה הזדמנות לתוך זרועותיה של יפהפיה (בלני-דה לי) המסוגלת בשקט להתמודד עם רפאל הלפרין על אליפות העולם בהתאבקות.

שווה מכולם

הנרדף (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) זכאי בצדק לתואר שהדביקו לו סוכני הפירסום שלו: המערבון השונה מ'כולם. הוא הרע שבהם. מערבוניים לא נועדו לעודד את צוטיהם

וכבאר-שבע

40-22-מ

עד כאן דברי החזאי — לא רק בנגב אלא בכל הארץ מרבית הבריות בשתיה ונוטים יותר ויותר לקראת הגוהל האמרי-קני — "על הסלע", שהיא הצורה הנעימה ליהנות מ'ברני-די אקסטרה פיין" או מ'חרמוט זכרון" בחום הקיץ.

ממלאים את הכוס עד מחציתה בקוביות קרח ומוסיפים ברנדי או חרמוט משוכה זה מתוצרת "כרמל מזרחי" — יקבי ראשון לציון וזכרון יעקב.



הסיני

קיבלת חשבון או חד' כורת על תשלום דמי החינוך, נא העבר לנו את הסך הנקוב. עקב הביקוש הגדול לעיתון לא נוכל לספק עיתונים למיניוים שיפגרו בתש' לומיהם.



עקידים!

תמזירים!

טטורנטים!
הרשמו עוד היום לקורס ל'

קצרנות

עבית ו/או אנגלית

(שני חודשים, פעמיים בשבוע)
ב'אולפן גרג' (GREGG).
בת"א: אצל ח. בריקמא. גירדון 5
בחיפה: "במעלה", שמריה לוי 30
הצלחה מובטחת!

תקציב

פרסומות לפרסום

נעילת תערוכת העשור, בשבוע שעבר, הסכה לפחות כאביראש אחד ממנהלי שר" תי השדור. במשך 10 שבועות הביאה ה תערוכה מדי בוקר ב־11.00, להפדת הוראת קבע של שרות השדור, האוסרת פרסומת מסחרית בכל אופן שהוא. לפחות שעה אחת ביום הוקדשה להוכיח את האבסורדיות של הוראה זו. נקודת הריכוז הגדולה ביותר של התערוכה היתה אולפני קול ישראל, מהם שודרו בקביעות משדרים חיים, אשר מומנו על ידי חברות מסחריות שהציגו את תוצרתן בתערוכה.

המשדרים, שרמתם לא היתה אחידה, הפי ריכוז את הדעה כי שידור מסחרי הוא גרוע בהכרח. כל מאמציהם של עורכי תוכניות בינוניים ושדרנים ממדרגה שניה, להפוך את התוכניות לחסרות טעם, לא עמדו בפי ני התלהבותו של הקהל שהשתתף במישרין במשדרים.

הפרסום עור. השבוע סיננו חוגים המקור רבים למשדר ראש הממשלה את הידיעה, כי הנהלת שרותי השדור דנה במציאת תח ליק (תקציב) לשדורי התערוכה.

תוכניות

צלצול מיותר

שני צלצולים, תוכניותו של יעקב אשמן על עשור השנים בחינוך (2 צלצולים, קול ישראל, יום ו') הוכיחה למאזינים רבים את תקופת הזהב של בית הספר, עת כתלמידים בני 8, 10 ו-12 האזינו לשעורים משעממים במתמטיקה, היסטוריה או אנגלית.

אשמן, מורה לשעבר, הקדיש הרבה רצון טוב לתוכניתו, ניסה במסגרת 45 דקות השדור לסקור את כל מה שהתרחש בשנה החינוך בעשור השנים האחרון בישראל. כי מורה שיטתי כלל בתוכניתו את כל שיטות ההוראה הבודקות ביותר. לא היתה זו אש מוח שנסכל.

הריו אינו קתדרה בבית הספר. הוא דו רש גישה מיוחדת לו. המאזין, שהוצף בי מספרים, עובדות ו"גיונות", היה במקרה זה עדיף על התלמיד הפוטנציאלי: הוא לא היה חייב לחכות עד הצלצול השני; הוא פשוט סגר את כפתור המקלט.

תדרין

המשדרים המפורסמים מטה עשויים להיות מעניינים. שינויים אפשריים.

● **החידון הספרותי** (קול ישראל, יום ד', 20.00) — שמואל רוזן חד ויעקב מליכין עורך, חידון הלקוח מהקומדיה ה עולמית.

● **כימה לחייל** (גלי צה"ל, יום ד', 21.15) — צוות הווי מביא אורית קרביט לאולפן, "מספרים" החביבים ביותר על שוכני המשלטים.

● **זה עתה הגיע** (קול ישראל, יום ד', 22.30) — מבחר תקליטים חדשים של הגיעו לתקליטית קול ישראל. דרור בן אבי בוחרת, משה חובב מגיש.

● **סיפורים קטנים עי אמנים גדולים** (קול ישראל, יום ה', 21.30) — מרים תמיר ואדי הלפרין ליקטו ויגישו אפי זורות פיקנטיות מחייהם של מוסיקאים מנוגנים ביותר.

● **אמן השבוע** (קול ישראל, יום ו', 19.35) — פול רובסון בלקט שירים חדש.

● **מאריים** (קול ישראל, שבת, 11.15) — שידור חוזר של מחזהו של פאניול, ב ביצוע התיאטרון הקאמרי בהרכבו מלפני המשיבר.

● **שידומית** (קול ישראל, יום ב', 21.30) — מחזהו של אוסקר חילד, מעובד לתסכית בידי מיכאל אוהד ומוגש מפי חנה מרון ויוסי ידין.

● **היכן צ'ארלי** (קול ישראל, יום ג', 19.35) — נורמן חיסדום, כוכב הטליוויה הבריטית מס' 1, מופיע במחזהו המוסיקאלי המסורף של פרנק לסר.

● **המאזין הזהיר** לא יפתח את מקלטו ב תאריכים ובשעות המפורסמים מטה, פנ יטבע בגלי השעמום.

● **האזרה רוצה לדעת** (קול יש' ראל, יום ד', 21.30) — מה שראשי הע דות הכנסת רוצים לספר למאזין על פעולות העדותיהם.

● **השבוע בעשור** (קול ישראל, שבת, 21.15) — למי שכבר שכח: התראות חדשות למה שעדיין צפוי לו השבוע.

התפרצות של היסטריה תקפה בשבועות האחרונים כמעט את כל אמני ישראל. האמריקאי גבה הקומה, לשעבר מתאגרף ועתונאי ספורט, שהגיע השבוע לישראל, הוא עורכה וכעלה של אחת מי תכניות הטליוויה הפופולריות בי יותר בארצות הברית. בתכניותיו, הממומנות על ידי הגדולות שב חברות בארצות הברית, מופיעים מיטב אמני העולם. אמן בלתי ידוע שזכה להופיע בתכניתו של סאליבאן, כאילו הוכחח לו עתידו. ומאחר שסאליבאן הגיע לישראל

סאליבן

ב הזמנה היה כתוב: "פגישה בבית ציוני אמריקה, עם אד סאליבן, ידיד נאמן לישראל". כמוכן שמחתי ללכת. מי עולם לא ראיתי כמו עיני ידיד נאמן לי ישראל. רציתי לדעת מה, — אם בכלל — מרין אותו לישראל מלבד הטליוויה. התי אמיתי שעות לפני הראי כשאני מחזיקה כוסית בידי, מתעלמת ממבטיה המודאגים של אמה. ושואלת בחיוך חברתי מאד: "מה דעתך על ישראל, מיסטר סאליבן? מה דעתך על האמנים המקומיים? התיאטרון הישראלי? הקהל? ... חם, מיסטר סאליבן, התי אין זאת? גם אצלכם מעניין..."

אך לא. האולם המאורר של בית ציוני אמריקה לא היה מלא את אד סאליבן, בי בואי. מיסטר סאליבן, התברר, יבוא רק ב 27 לתודש. אותו אחר הצהריים והבאים אח ריו היו מועדים למבחנים לחובבים ש יופיעו, אולי, בפני מיסטר סאליבן.

ליד שולחן ארוך, עמוס ניירות, גונג, בקבוק או שניים של מיץ, ישבה החעדה הבוחרת. מר צור, מלשכת התיירות הממ שלית ("אני דואג לייצוג נאה של יש ראל") מר אמנון אריאלי, מטל אריאלי, גבר נאה ופיקח מבט, רומן מסינג, שייצג את בית ציוני אמריקה והיה אחראי על הסדר המופתי (10 נבחרים לשעה — לא פחות, לא יותר) ועוזיה רפפורט שייצג את אד סאליבן.

ב בואי היתה כבר על הבמה מס' 13, או 14, או 12. מספר, בקיצור. היתה זו נערה אדומת ופרועת שיער בשק ירוק, וצבע שפתיהם מחוק במקצת.

"אני שרה", אמרה. "אבל אני רוצה קודם להגיד משהו. אף פעם לא שרתי עלידי המיקרופון. גם לא עם ליחיי". הגרון היה מכחך מהתרגשות, ברגע ש פתחה את פיה לשיר את טו יאנג טו לאב. הוא השתחרר קמעא כעבור שניה או שתיים. מין סופראנו של מקלחת — אם אתם יודעים למה אני מתכוונת. בשביל הכסף שלי היא טו יאנג טו סינג, ונראה שגם בשביל הכסף של החעדה. כי אחרת לא היה עזרה יומר, בעדינות מעוררת התפע לות: "אני חושב שכדאי לך ללמוד..."



הבאה אחריה, אם להשתמש בביטוי ש התחבב על מר דו־פולסיס, היתה נערה חמודה שעשתה דברים עם הכינור שלה. היא טובה בשביל סטריפטיוז, שמעתי אומר גועלי אחד שישב לא הרחק ממני.

מאות בקשות הוגשו לחעדה הממיינת מצעירים שואפים, לדי־פלא נוראים שה יגיעו בלחית אמהותיהם הנוראות לא פחות;

זאת רדתך וורד

נערות חולמניות שאינן יודעות דבר על ארץ האי־אפשרויות הבלתי־מוגבלות, וכמה חובבים באמת טובים, שהרגינו, לשם גיוון את עבודתה המיינעת ומורשת־העצבים של החעדה. כמו אותו ילד משותק ברגליו, ש הגיע בכסא גלגלים והפליא בנגינתו בכי נור, ואשר אמנים גדולים כונו פרנציסקטי וברנשטיין מנבאים לו עתיד גדול; ילדונת בת 10, מקסימה, כובשת לב בהופעתה; או אותו המנגן במפוחית הפה שניגן את ויחאלי שהיה פשוט תענוג לשמוע, כש רומן מסינג מעודד אותו, לאחר מכן: "מ' שהו יוראלי, בבקשה..."

מה בדבר האמנים המוכרים, נשאלה ה חעדה בהפסקה. מיסטר סאליבן, מסתבר, אי ננו מעוניין ביותר באמנים המוכרים גם בארצות הברית כשושנה דמארי או אילקה ואביבה. נראה, אולי ריקה הלאומית שלנו, או הדודאים, או יונה עטרי ומתי עינב...

שאלה

כשאלה הדורים לא הסתכל, הצצתי בכמה מכתבי בקשה שהיו על השולחן. מכתבים הם, כידוע, לחם חוקי. וקראו לי לילי אם לא ראיתי כמה כתיביד מוכרים. היו שם פנינים כמו: "אני, כמוכן, מיל אתי את התפקיד הראשי..." ו"אולי יש

כדי לבחור אמנים ישראלים לי תכנית טליוויה מיוחדת לכבוד ישראל, שיוזמו אף במסע מחוץ אליהם מטעם המגזית היהודית המאוחדת, ראו כ־200 אמנים ו פרחראמנים ישראלים את עצמם ראויים לכבוד הגדול, כאותה רק דנית (מימין), מיא בויקו, המצי גה את יכולתה בפני חבריהוועי דה. ועדת המבחנים עמלה קשות כדי לנפות את אלה הראויים לי הופיע למבחן הסופי, בפני אד ה גדול עצמו. אולם רק חמישה מהם יזכו לנסוע עם סאליבאן לאמריקה.

הגדול

בי בכל זאת משהו, כמו שאומרים בחברה. אני מוכנה להישבע שאין לה.

ההפסקה נגמרה. ילד־של־אמה, צנום, בי מכנסים אפורים מגוהצים, גרביות לבנות ונעליים מצוחצחות נכנס, הדביק לאוזניו פיות מסולסלות, חבש כיפה, התקין את רצועת התוף ואמר בקול מאנפן שישר את רומייה ויואל. מה שהוא עשה לשיר, בתנועות כתף של ילדה מפונקת ובקול גורא, מגיע שיעשו לו במקום הקלאסי בי יותר, מה יש, כבר לא מושכים יותר לי ילדות בצמות בשכונת? לא משחקים מח ניים? לא תולכים לפעולה?

שלא לדבר על הגבר הזה שבטח

היה פעם במחנות העולים, שבא בכני דלים ושר את הקוראיקר של אורי אבנרי (שומניו של שמשון) והיה חוזרי למדי לי הביא את עזריה במבוכה ולחוצק לחלל האולם: "שלום עזריה. זוכר אותי?" עזריה, אני שמחה לומר, לא זכר.

התרועה ששמעתם אותו יום בשעה שש בערב לא היתה תרועה קימת המיתם, כפי שחשבת. זה היה אותו צעיר שניגן בי חצוצרה את אופרה בגווש של קורט וויל כך שהיא לא היתה שווה אפילו חצי מיל של כופר היישוב. אילו היו לו שכנים גברים של ממש, לא היה מגיע לבית ציוני אמריקה בכלל.

גולת הכותרת, בשבילי, היה נער כבן 16, גייגני עם תסרוקת פרועה כשל טומי סטיל, מכנסי גינס וגופייה אמריקאית, ש עלה ביהירות, "ידיאנה!" לחשתי, טנטטיבית לשכני. לא טעיתי הרבה: יו אר מיי דסטיני. הרגשתי, לחרדתי הנוראה, כמעט כמו אבותינו שישבו על החצץ בסגירה ואשר שמעו מק דורות בפלצות את בניהם ש רים את שיר הגיון הארצישראלי הראשון אחרי אלפים שנה: תישן, חבייבי אם תר צה כוכב זהב תיגיד לי...

פרס לעובדה שלטני בוי זה לא היה בכלל קול — הוא אפילו לא מספיק היס טרי בשביל לשיר את שירו של פול אנקה. וזה, כנראה, הדסטיני של החעדה — עד למיבחן הסופי בפני אד סאליבן עצמו.



חברת להקת בצל ירוק, עליזה ברוש, מזוהה על ידי אקורדיוניסט שבא איתה, משמיעה בי במיבחן זה סידרת שירים ישראליים, לפי בחירתה החופשית.

חלק את נעליו כדי לרקוד באלט, ועתה הוא נראה מדקדם תירגום של שיר רוסי. הוריו, שחזו בבנם מאחורי הקלעים, קרנו מרוב אושר.

הזמרת

ילד הפלא

אכתדוקי פירות



סוביטם ישראלי חדש, המשתרש והולך בחיי החברה: בייבל פארטי. זה בערך כמו בוטל פארטי, אבל באים עם בייבל יחד עם הבוטל.

ללא שמץ ליקוק

אם לא איכפת לך לקרוא מליצות תריסר בפרוטה, הרי (1091/1) הוא בדיוק מה שרשם הרופא בשבילך. אני בטוחה שיספר לך במכתביו הראשונים איך שהלך לטיל על גפי מרומי קרת ואיך ששמע את כנף הרגלים הנעלמת, ולולי אני אם מכתביו על גפי מרומי קרת ואיך ששמע את כנף הרגלים הנעלמת, ולולי אני אם מכתביו לא יסתיימו במשהו כמו "לעתיד פתונים". כדי לתת לך מושג, ראי איך הוא כותב לי: "אכן, גם אני כורע ברך לפניך ונצרך למדורך. זו לי השנה השלישית שאני קורא בתאורה את העולם הזה ותאמיני או לא — מעולם לא התעכבתי יתר על המידה באר תו עמוד בו מתפרסם המדור שלך. עד ש באקראי — לפני כשבועיים, בשעת שיעומם גדולה, החיליתי קורא את דבריך. ומה אומר? כפתור ופרח! נופת צופים! אין לי אלא להתחרט על שפסחתי על מדורך עד עצם היום הזה.

"ואל נא, רותי, תסיקי מהקטע הקודם שחמד אנוכי לצון או שמה לשון חנופה נוקט אני על מנת שתיעטרי לבקשתי. לא! ועוד פעם לא רבתי! כל שכתבתי הינם קושט בדרי אמת. ללא שמץ של ליקוק, ואף לא קורטוב של שקר.

"ומה בקשתי? שתי ואגלה לך סוד יסורי, אומרים נעורים יש בעולם — היכן נעוריי? אמר משורר אחד. ומשורר אל מוני שני הסיף ואמר: לו ידעת מה קל להיות בעולם — עירי ועקר, ויד האשה כה חמה וגמישה.

"אה! לו ידעת?!?!!"

"ובכן, אני עבדך, תר ומבקש לי נערה כלבבי. וכבר אמר הפסימיסטן מכל אדם: אדם אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי.

"אני מקוה שבאמצעות מדורך ילך לי ואמצא את שאני מחפש. הגחתי מרחם — לפני עשרים שנה. לפני שלושה חודשים השתחררתי מאח"ל, ובעוד חודשים אני מתכוון להתגייס לחיל הלומדים באוניברסיטה העברית בירושלים. אני לא מעשן וגם לא יורק. קצת מרגיש את עצמי לאח רונה בודד אך, ברור, לא בודד. אם תמצא נערה בסביבות 19—17, הגרה בתלאכים או חיפה או בסביבות הערים האלה, הי מוכנה לשלוח מזון לנפשי האומללה — ברכה תהא.

"רק את, רותי, שלא תסיקי שכונת ה' מכתב הזה מחזיק ביד האחת גלובוס ובש' ניהא אקדח מכון לרק. לא! אינני מיואש כמו שאני נשמע. לפעמים מצב רוחי מגביה למרומים, ויש והוא שח' לתחתונים." און!

★ ★ ★

עיר, מושב, קיבוץ

שאהיה טובה היום ולא אומר דבר על (1091/2) המבקשת להתכתב עם "בחר רציני מן העיר, מושב או קיבוץ, בגיל 25—30, המתעניין בספרים, טיולים בארץ, מוסיקה קלאסית ועוד נושאים על החיים?"

★ ★ ★

אוקויון

(1091/3) אוהב אותך עם חינוך של תנועות נוער ברקע, ובלי יותר מדי צבע. ולא גבוהות מדי. שאהבות מוסיקה וכל סוגי הספורט הקשורים במים. וחוש הומור. הוא עצמו בן 23, ממוצע קומה, משוגע למוסיקה עממית, שונא ג'אז, מנגן בגיטרה, אוהב לרקוד, לשחות, לרכב, לקלוע למטרה ולבקר בקולנוע. הוא אומר שלא חסר לו כלל חומר לכתיבה, למשהו עובד בצי הי סוחר "מבלי להיות מבריה, דחא" הזומ' גות בלתי חזרת לנערה האוספת בולים גלויות. הוא בטוח שייראה מפתח עוד יר תר אם יציין שהוא רוכש קטנוע עם מושב אחורי. יש בעיות?

★ ★ ★

כשהוא אומר "גלויות" אני נזכרת ב' משהו שאמר פעם איזה רוסי חכם, בטח כשהיה שתי חודקה ומדוכא: "אל תכתבו על הגלויות לנצח, משום שהנצח חוזק וחי גלויות נשארות."

אבל לא ריקני

כשמילמל המלך שלמה הקשיש והסוב לתוך זקנו משהו על השמש שאין זכר חדש תחתיה, התכוון, בין השאר, מן הסתם גם לשתי הטפסעשרה שלפניכם. (1091/4) הן כננות 16, תלמידות תיכון עירוני בתל אביב. החובבות: טיולים וכל מה שנכנס בדרך כלל ברשימה הזו בתוספת "אולם לא בילוי ריקני". מה שהן רוצות גם הוא איננו חדש כל כך: שני נערים — פשוטים, רציניים, עליונים, נעימים, בעלי חוש הומור וכי' וכי', אם החמצתי משהו, הוסיפו בי עצמכם.

★ ★ ★

שותפת למלחמה

הופתעתי לא מעט לקבל את מכתבו של (1091/5): "אני בטוח שממקום זה לא קר בלת מכתב מעולם. את בודאי רואה לפי הכתובת שהמקום ממנו נכתב זה הוא בית-סוהר. ולכן את גם יכולה לתאר לי עצמך שאדם היושב מה כבר שנה ויש לו עוד לשבת תקופה די ארוכה — מובן של אחר תקופה זו רצונו להתכתב עם בחורה שגילה אינו עולה על 25, היות וגם אני בגיל זה.

"אותה נערה שתהיה מוכנה להתכתב אתי תוכל להכיר טיפוס שתי בשתי צורות חיים — חיים נורמאליים וחיים מסוג אחר לי גמרי.

"ואם יש אחת שיש לה דם לשמוע וידוי

נערת השבוע



שרה אביאני בת ה'22 נראית, מדברת ומנסה לעשות רושם של שושנה דמארי במהדורה שנייה ובלתי מעובדת. שרה הי יפהפיה, בעלת שיניים צחורות-צחורות ו' גומה בסנטר, היא חברה בלהקת פריגור. או שמא צריכה הייתי לומר תיאטרון? לא שאלה אם היא זמרת היא משיבה בענוה, בקול עמוק ואיטי: "לא, זמזמרת."

היא טוענת שאין זה נכון שהיא מחקה בשירתה את שושנה דמארי. "אני רק דומה לה." היא אומרת, וממלמלת שכלל התימני יות יש משהו מן המשותף. שרה איננה מסתפקת בהופעותיה, לומדת גם פיתוח הקול ואיטלקית באקדמיה למוסיקה. "תוך שנתיים אדע אם אהיה פעם זמרת," היא אומרת.

אם לא, ימצא לה מה לעשות. שרה היא גם ציירת אופנה ותופרת בעצמה את שמי לותיה הנאות. היא גם קצת מבולבלת. לי רגע היא אומרת שהיתה יכולה להיות עקרת-בית טובה, וברגע שני היא טוענת שהיא שונאת לבשל. אבל תנו שהיא חמור דה, ואס' לשפוט לפי צליל דיבורה — יש לי חשד שהיא יודעת גם לשיר.

מאדם המתחרט על עברו, שתכתוב לי ו' אענה לה על כל שאלה שתשאל. אני ילד הארץ, שירתי בצה"ל, גלחמתי בסניג והיום אני נלחם עם עצמי. והייתי רוצה שותפת למלחמתי. יש הרבה לכתוב ואת זה אני משאיר לאותה הגיבורה שתכתוב לי."

★ ★ ★

רק לשמה

(1091/6) תשיב רק לאלה המתכננים בי אמת רק להתכתבות והתכתבות ליימה. מכי תבה, אני שמחה לומר, היה קצר ביותר. היא אומרת בו שהיא רוצה להתכתב עם נער, בחור ו/או גבר החושב שכבר הגיע לגיל ההגיון. היא באמת מותק. שום מלה אינה מוכרת על קולנוע, גבוהים, שחורים וגאים וחוש הומור. כלב זה שלא כותב אליה.

★ ★ ★

כן, הא?

אם זו תעודת המלצה מספיק טובה הש' בילכם, אז התכרה אומרים על (1091/7) ששתיהן חמודות מאד. הן חיילות, נמצאות ביחידה מרוחקת, ורוצות להתכתב עם שני צעירים על כל נושא (אל תהיו ציניים) בת' נאי שיהיו מעניינים.

הן "מתעניינות בכל מה שעלולות להת' עניין בנות בגילנו, החל במוסיקה ג'אז ו' כלה בספרי פילוסופיה" (עליזה?). באמת שלא נעים לי לומר אבל הן מבק' שות דם ותמונה.

התחמקויות נמוסיות

בחנות, במכירה הכללית

לא, תודה, אני רק מסתכלת. לא תודה. הו, האם יש לכם שמלה כזו בצבע ביו? במידה 42? מספר 244? לא? אין כל טעם למדוד אותה? לפעמים אני אפילו לובשה מידה 40. תלוי מי מייצר את השמלות. מן. כמובן שאני בטוחה. אח, יש לכם 42. יופי, בחום? לא, לעולם אינני לובשת חום. לא, אין לי כל רצון לנסות. כן, אני יודעת שזה מתאים עם ירוק. אבל זה לא בשבילי. תודה.

כשמומינים אותך ואין לך חשק

הו — כמה נחמד מצידך. טיול וסיקניק? גהרי, השבת? אהנו... אינני בטוחה כל כך. לעולם אין לדעת, את יודעת. להביא גם בגדי ים? יוצא מן הכלל. תראי, לא איכפת לך אם עוד אתקשר אתך? יש לי מן. הרגשה שבעלי אמר משהו על הצורך להיות באיזה מקום בשבת. או אם לא איכ' פת לך. כן — אני אתקשר אתך. שלום."

ציפור קטנה לחשה לי...

ידידי מנוסי, העומד בימים הקרובים ביותר לצאת למסע לאפריקה, רוצה כנראה להשאיר אחריו פס. קודם כל אמר לי שהוא מעיין באפשרות לכתוב מחזה בשם מלחמת העוברים ונגד השבים. אחר כך הביע כל מיני דעות על כל מיני אנשים, כמו ירוחם כהן, אחרי שחזר מאנגליה, נעשה מומחה לערבים (בעיקר לערבי בידור); יר' חנן זרואי: המלחין ההונגארי הטוב ביותר בארץ; יוסי כנאי — הזמני הקבוע ביותר בחבימה; יהודית (ג'ודי) עמיר: "כל פעם שאני רואה אותה בשק, אינני יכול שלא לחשוב על המרצע"; אילנה רובינא: "אחרי שחזרה מאיטליה, אפשר לראות שלמה זימרה"; דן בראמון: "שגעון הגדלות שלו אינו ידוע גבול. לאח הפסנתרנית פנינה לרצמן הוזמנה לנגן בסמיטה. מאחר שלא דיחק במתן פרטים, סבורה היתה פנינה שהמסיבה היא לכבוד נעילת תערוכת העשור, באה לבושה שמלה החושפת את כל הגב. היא אמנם הראתה את גבה, אבל כדי להימלט, כאשר נוכחה שהמסיבה היא לכבוד אלופי התניץ... מרכלים שהמצילים הידועים אמיל ויוס' קא מתכננים אף הם להתייצב בפני אר סאליבן, אחרי שהתברר להם ששם תוכניתו הוא מחזק אל חזק... משהו על העננה של סימון דימון, הנוכה מס' 2 בחידון התניץ. כאשר הגיעה לצרפת, הצ' היה באונו העתונאים בשדה-התעופה אור' לי: "אלמלא סירתי בארץ ששה ימים, הייתי מנצחת את עמוס הכם". . . . בכפר וארבורג, נגש, אחרי ההופעה, אדם אל חנה אהרונ, דיבר אתה אידיש, אמר לה שלא תעשה את עצמה. הוא הרי יודע שהיא אינה תימנית, שמהה הוא אנה אהרונסקה והוא ראה אותה במו עיניו מופיעה בפולין. יש לו עדים, אפילו.

הווי

קל וחומר

בכפר היטיב, ניסתה נערה בת 15 להתאבד עלידי בליעת כדורי רעל, אחרי שאחותה קראה לה "חמורה".

★ ★ ★

"עוד לא אכלנו..."

בירושלים, אחרי שנגני תזמורת קול ישראל השמיעו בסיום מבחן התניץ הבינלאומי את ההמנונים הישראלי, הצר' פתי והברזילאי בצורה מסולפת ומעוותת גיחוך, התברר כי הנגנים החליטו למחות בצורה זו על שהחזיקו אותם חמש שעות במכלאה, לא נתנו להם לאכול או לשחות.

★ ★ ★

מורה נבוכים

בפאנאנג, מלאיה, התבקש המדיום קארים בן עוסמאן, בסיאנס ספירי טואליסטי, לגלות את המקום בו הוחבאה גחיתו של אדם שנרצח בנסיבות שלא הובררו, הוביל את השוטרים למקום הקבורה, נאסר מיד, והואשם בביצוע הרצח.

★ ★ ★

ביר ארוקה וברגל נטויה

בירושלים, החליטו עובדי היכל שלמה ועובדי הרבנות הראשית להקים שתי קבוצות כדורגל אשר יתחרו רק זו בזו, ולא להתמודד עם קבוצות חילוניות.

★ ★ ★

מר ממוות

ברמת-גן, נישג גבר עצבני לבית מרקחת, ביקש לקנות גלולות רעל, נענה עליו הרוקח: "רעל אין לי אבל יש לי נפטלין". קנה את הנפטלין, אצל מתגולל בגן-ציבורי כשהוא מתעמת בהר' עלת קיבה, אחרי שבלע חמשה כדורי נפטלין.

★ ★ ★

כיבוד הורים ומורים

בר'שה, פולין, אחרי שבתו גשלה בבחינה בבית-הספר, רצח אב גאה את מורה, הסביר במשטרה: "כבדתי זא"י שי לא הירשה לי להשפיל את עצמי עד כדי כך."

★ ★ ★

הקללה והברכה

בעכו, בתערוכת הפולקלור של המיעו' טים, התבקש פקיד להציג את ספר הקוראן, לפתחו בפרק המדבר על יחסי אחוה בין המוסלמים לשאר העדות, פתח את הספר בפרק אלתחנה (הפוחת), הציג את דפיו דחאק במקום המכנה את היהודים כמקוללים ואת הנוצרים כטועים.

★ ★ ★

המערב הפצוע

בסאנג'ווסטון, ארגנטינה, נחת טייס מטוס פיפר נחיתת-אונס על גבו של סוס, יצא בשלום, נוכח לדעת כי הרג את הסוס ורוכבו אשר על גביהם נחת.

★ ★ ★

לעזאזל המוות, העיקר הבריאות

באילת, שמעו תושבי העיר צרוורות רירות של מקלעים מכיון הגבול, מיהרו לתפוס בנשק, יצאו לכיוון היריות, גילו כי היו אלה פקידים מחלקת הבריאות, שאחרי שאלו במחסיהם הרעל להשמדת כלבים שוטים, יצאו להרגם בעזרת תתי מקלעים.

★ ★ ★

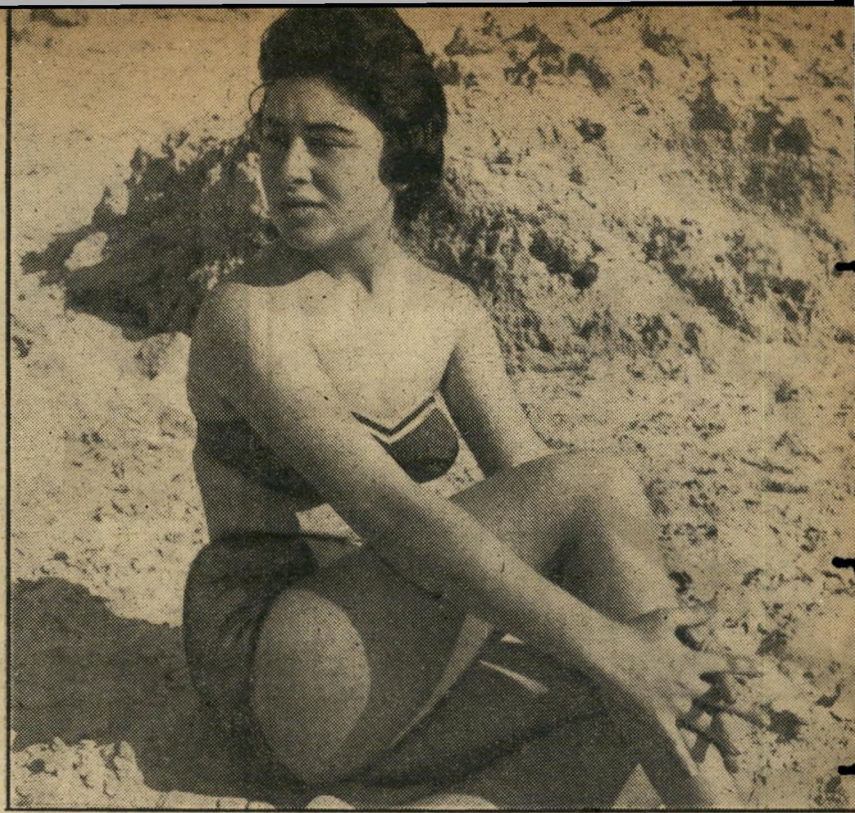
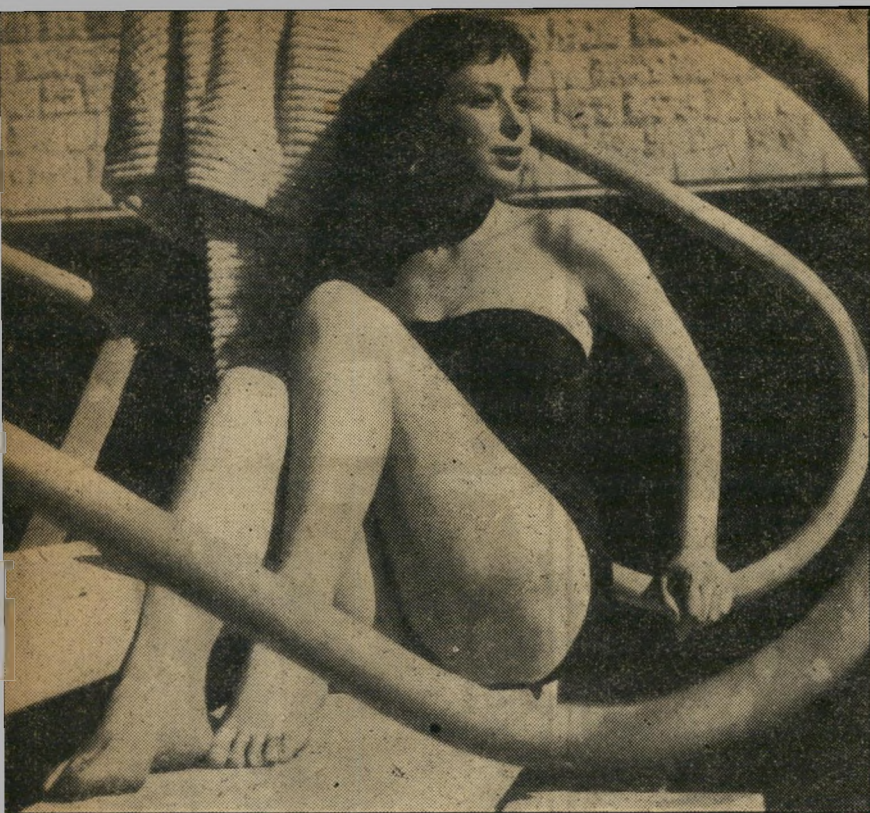
גיים חמישי

בבריסל, אחרי שהרוסים החלו למכור בביתנם בתערוכה הבינלאומית תבניות ספוטניקים, המשיעים קתווק הדומה ל' איתות המשודר מהלחיון הסובייטי, גילו תיירים סקרנים כי מנגנון התיקווק שבתוך הספוטניקים הוא מתוצרת שחיצרית.

★ ★ ★

דיאמה

בנהריה, דפק קצצן על דלתה של בעלת פנסיון, ביקש נדבה באמרו: "גברתי, שלושה ימים כבר לא אכלתי, וזה בתשובה: "הפעם אני נותנת לך, אבל פעם שניה אל תעשה זאת, זה מוזק לבריאות."



מינה זקס

ירושלמית דור ששי, בת 17, הופיעה בתפקידים שונים בתיאטרון מסך הירושלמי. עובדת במשרד ההשקעות של אביה. הספיקה לטייל בעולם, לבלות שלוש שנים באמריקה.

עדינה פכלר

תל-אביבית, בת 16 וחצי, עלתה מרומניה לפני עשר שנים. גובהה 169 ס"מ, עובדת כפקידה בחברת ביטוח. נראית ונשמעת כצברית מלידה לכל דבר, אף-על-פי שאינה כזו.

עשרים תמוזדנה

המועמדות הסופיות אשר אחר על התואר הניכסר

אלכת הא"מ

יוענקו תוארים למלכות חיפה, תל-אביב וירושלים. התוכנית תיפתח בשעה 8.30 בערב עם מיצעד המועמדות, ובחירת הירועה הציבורית. אחרי הפתיחה תירוענה המועמדות, אחת אחת, לראיון פומבי עם מנחה הנשף, הצייר גרשון גרא. כל הופעה תהיה מעין מערכת בחירות זעירה, בה תפנה המועמדת אל קהל הבוחרים.

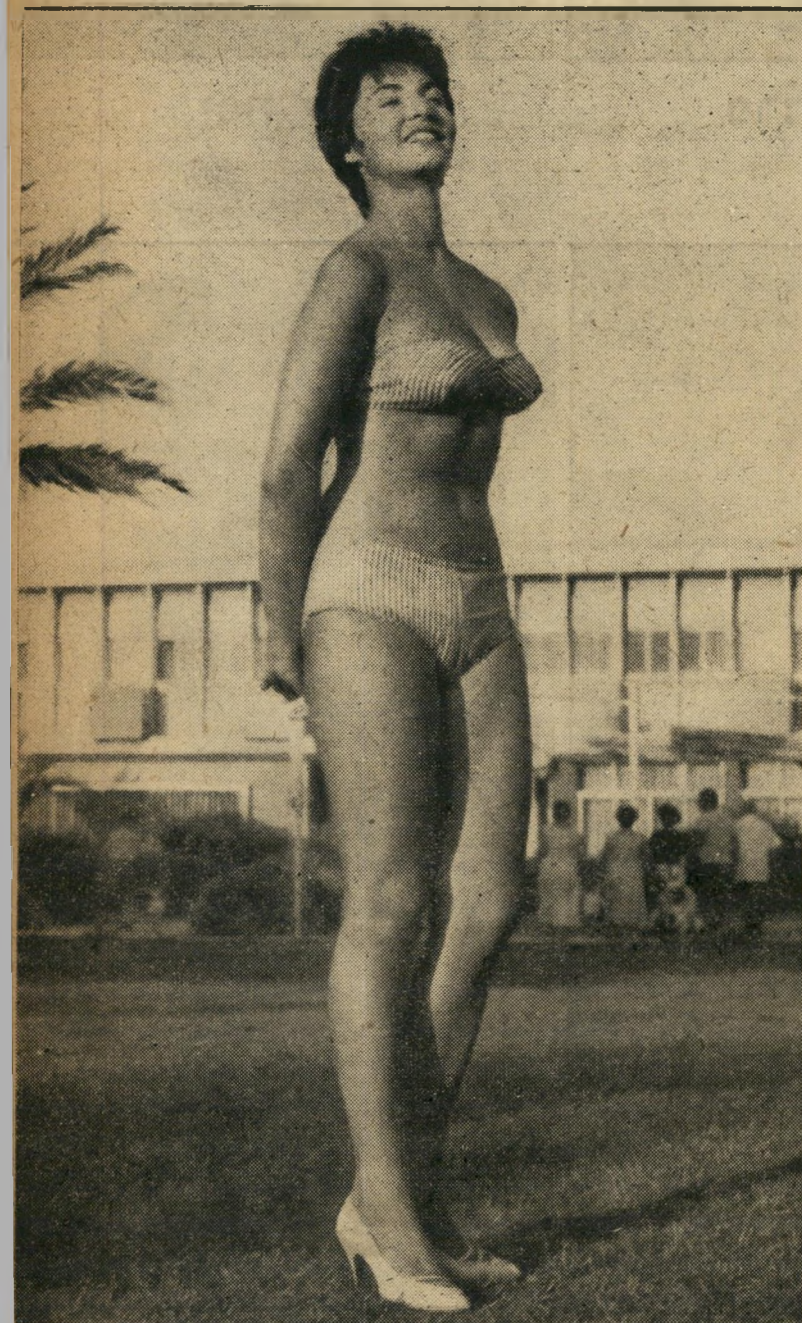
בתוכנית משוכצות גם הפתעות וירופעות אמנים אורחים, אשר ינעיר מן לקהל את הערב. תזמורת דוצ'י קרלו תלווה את מיצעד המועמדות ותשמיץ מוסיקה לריקודים.

כדי לתרום תרומה מידית למצבי הרוח, קבעה הנהלת התחרות הסדר עם מלון "רמת אביב", שכל אורח, מן הרגע שהוא נכנס ועד לסיום הירועה, יכובד במשקאות קרים, קלים וחריפים ללא הגבלה, וללא תשלום.

בעמודים אלה מתפרסמות תמונות תיחן של המועמדות הסופיות, אשר תופענה בנשף בחירת "מלכת המים 1958", ביום חמישי זה. הנשף, הי מפואר והמהנה שבנשפי העונה, ייערך בנן של מלון "רמת אביב", ומי פביב לבריכתו.

החידוש העיקרי בתחרות זו הוא, שהקהל עצמו יבחר את המלכה. על גבי כל כרטיס כניסה הודפס פתק בור, עם שורה רוקה, אשר בה יציון מחזיק הכרטיס את מספר המועמדות הנראית לו כמתאימה ביותר לכתר. כרטיסי הבוחר יומלו לתוך קלפי נעולה.

מיד בתחילת הערב תיבחר גם וועד דה מבין באי הנשף, אשר תפקח על מנין הקולות. מניה זו היא אשר תקבע מי הן המלכה ושתי סגניותיה. הועדה תשמש במקרה זה גם כחברי שופטים בתחרות משנית, אשר בה



שרה זמיר

תל-אביבית, ילידת הארץ, בת 25. בוגרת בית-הספר החקלאי בבן-שמן. עובדת כפקידה בחברת ביטוח. את זמנה הפנוי מבלה היא בין השאר, בשחיה והשתזפות.



נורית רונאי

תל אביבית, ילידת הארץ, בת 18, למדה תפירה ודוגמנות בסלון מימי רונאי. הספיקה כבר להתמחות כדוגמנית צילום.



פרחיה גרינברג

תל אביבית, ילידת הארץ, בת 19, משרתת בצה"ל. הספורט החביב עליה: אתלטיקה, שחיה וכדורסל. שולטת בארבע שפות.



יפה שמאי

תל אביבית, ילידת הארץ, בת 18, משרתת עתה בצה"ל כמדריכת ספורט. שחיינית מצטיינת, ומתעמלת בקביעות.



מרתה ליאופולד

גנת לפי מקצועה, שהפכה דוגמנית אופנה. בת 23, עלתה מרומניה לפני שבע שנים. הופיעה בכמה תצוגות אופנה.



מלכה חגואל

תל אביבית, ילידת הארץ, בת 18, בת למשפחה ממוצא יווני, עובדת כפקידה בבנק. תחביבה: היס, והשחיה.



ערה דינור

בת אילת השחר, 25, כיום תושבת נהריה. שחיינית מושבעת. תחביביה העיקריים: קריאה, גידול פרחים ותפירה.



אדיבה קורט

רמת'גנית, ילידת הארץ, בת 17. סימה בשנה זו את הקונסרבטוריון למוסיקה.



שרה לוי

תל'אביבית, ילידת הארץ, בת 21. שירתה בחיל הים, עובדת כפקידה במשרד עורף'דין.



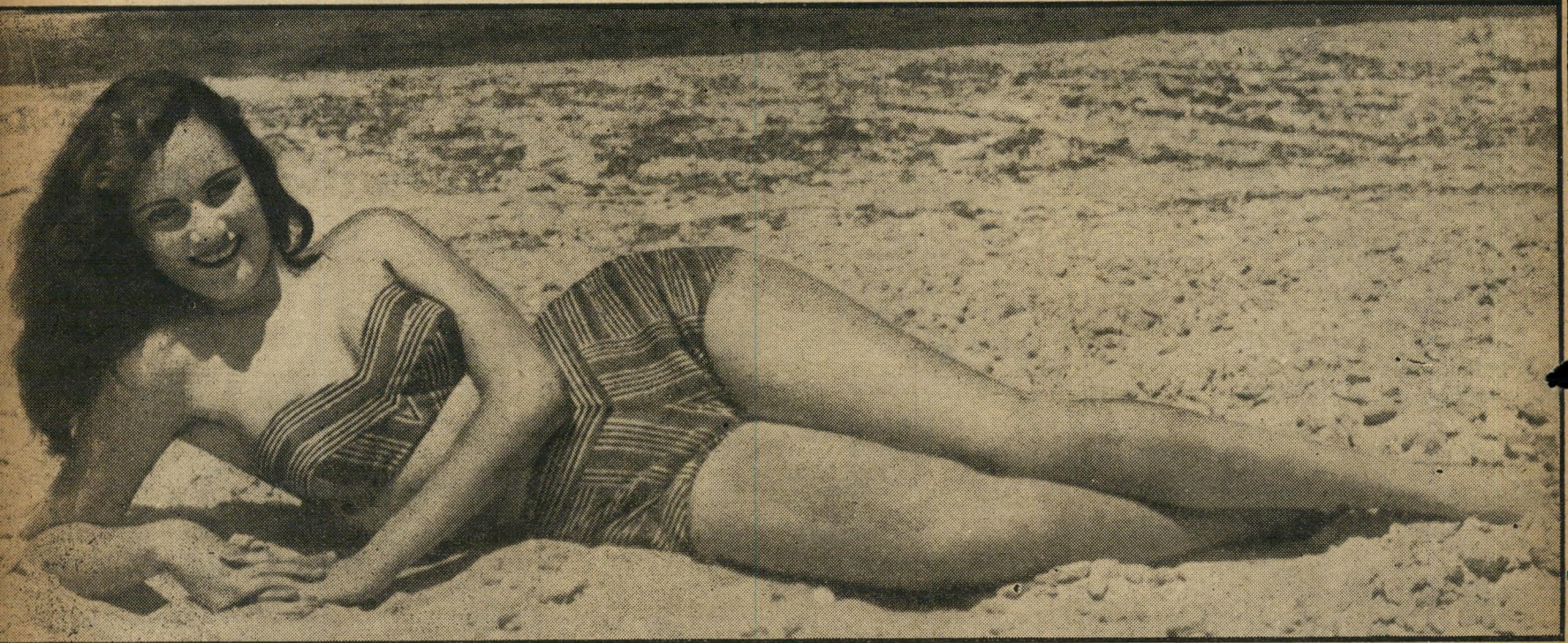
חסיה גינצבורג

פתח'תקוואית, ילידת הארץ, בת 21. משרתת כיום בצה"ל, בדרגת טוראית ראשונה.



שרה שניידר

תל'אביבית, בת 19, משרתת בצה"ל. כבר הספיקה להופיע בכמה תצוגות אופנה.



זיוה פיול

תל'אביבית, בת 17, גובהה 172 ס"מ. עובדת כפקידה, מקדישה את זמנה החופשי למוסיקה ולמישחק. שואפת לקריירה אמנותית.



אליס בונדפילד

תל אביבית, ילידת הארץ, בת 17. לומדת עדיין בבית ספר תיכון. חברה בחוג דרמטי לאמנויות הקולנוע.



גאולה אהרוני

תל אביבית, ילידת הארץ בת 22. אחותה של הזמרת חנה אהרוני. הספורט האהוב עליה: סיוף. זכתה בו בהישגים טובים.



יהודית מזרחי

הצעירה שבין המשתתפות, תל אביבית ילידת הארץ. תלמידת בית ספר מסחרי, שאיפת חייה — קריירה אמנותית.



תלמה נויפלד

תל אביבית, ילידת הארץ, בת ששעשרה וחצי. שחינית מצטיינת שהתחילה להשתתף בתחרויות שחיה בגיל 12.



אסתר קובאץ'

צברית בת 22, תושבת רמת גן שהתחתנה לפני ארבעה חודשים. חובבותה: שחיה בים ובבריכה, וכל הקשור בבילוי מעין זה.



מאירה שם-טוב

תל אביבית, ילידת הלבנון, בת 16 וחצי. הוצעה לתחרות על ידי קוראים שראוה משתתפת בתחרות נערת אקמן.